

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštnih hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Strahoten zločin poživljenega razbojnika

Postopač Rudolf Mohorko je na zverinski način pobil petčlansko družino posestnika Dobaja v Jelovcu in jo oropal

Zločinska kronika naše ožje domovine se je zopet obogatila z zločinom, ki je gotovo med najsirovejšimi v povojni dobi. Roparski umor petčlanske rodline v Jelovcu, ki ga opisujemo v naslednjih odstavkih, je bil izvršen s tako zverinsko krutostjo in hladnokrvnostjo, da se razmišljajoči človek, ki stalno zasleduje vso to kroniko povojne sirovosti po našem časopisu, mora prav resno vprašati, kam bo to dovedlo in kaj naj se stori, da se zajezi naraščajoči val posirovljenja. Vsi, ki pošteno mislijo in ki ljubijo svoj narod, naj stopijo na plan in store, kar je potrebno za večje prosvetljenje našega ljudstva. Predvsem je potrebno, da se okrepi naše Sokolstvo in da zbere pod svojim okriljem čim več mladine. Mnogo že stori Sokolstvo za ljudsko prosveto, a bilo bi potrebno, da v svoj program vnese točko, ki bi izrecno govorila o zatiranju sirovosti in alkohola. Isto velja za različne druge prosvetne organizacije. Naša duhovščina naj opusti vsako politiziranje na prižnicah in naj se posveti tej lepi nalogi, ki bi bila Bogu bolj dopadljiva kakor nesmiselno napadanje gotovih časopisov. Po naših vaseh in mestih je vsako leto nešteto misijonov, toda številni misijonarji, kakor da so padli z lune, vidijo le take reči, ki jih ni, napačajo tako zvane brezverske liste in begajo ljudi z vsem mogočim, a vse premalo je v njihovih pridigah za življenje koristnih nauk in borbe proti sirovosti in alkoholu. Morali smo povedati to bridko resnico in povedali smo jo brez namena hujskanja, ker bi si odkritosrčno želeli, da bi postala naša duhovščina neomajna trdnjava v boju proti sirovosti. Dokler bodo med našo duhovščino še strašile sence starih političnih časov, bo primanjkovalo energije in sile tudi za tako borbo. Naj bo jelovski zločin v resen opomin, kaj je naloga naše duhovščine, ki ima velik vpliv na ljudstvo, in kaj je naloga tudi vseh drugih rodoljubov, ki hočejo svojemu narodu dobro.

*

Na veliko nedeljo se je po vsej Dravski dolini razširila vest

o strašnem petkratnem umoru, ki ga je izvršil v noči na soboto poživljen zločinec v hiši kmečkega posestnika Dobaja v Jelovcu pri Mariboru.

Umorjeni so bili: 64letni Alojzij Dobaj, njegova 70letna sestra Kunigunda, ki mu je pomagala gospodariti namesto pokojne žene, njegovi hčerki 37letna Alojzija in 31letna Terezija in 6letni Rajmund Gosak, ki ga je vzel Dobaj pred leti k sebi kot rejenca. Vsi so imeli s sekiro razbite in po večini strašno razmesarjene glave. Smrt jih je dohitela v posteljah, le 31letna Terezija se je zločincu očitno za hip postavila v bran, pa se je pobita zgrudila na tla.

Dobajeva hiša leži precej na samoti, več sto korakov od drugih hiš. Dobaj je bil znan kot izredno delaven in priden gospodar in se je

zlasti mnogo bavil s sadjarstvom, ki mu je donášalo lepe dohodke. Dobajeva hiša je lepo zidana in ima veliko kuhinjo, ki je služila obenem za jedilnico in spalnico za štiri osebe. Vhod v hišo od spredaj in izhod, ki je zadaj, gre skozi kuhinjo. Soba je na desno od kuhinje, zadaj za hišo pa je prizidan hlev. Oče Alojz Dobaj, je spal vedno sam v sobi. Vsi ostali razen sina Ivana, ki je spal stalno v hlevu, so spali v kuhinji. Ljudje pripovedujejo, da Dobajevi niso nikdar zaklepali hiše, ne podnevi ne ponoči, ker so bili poštene, pa so mislili, da je pošten tudi ves ostali svet.

Pred tednom dni je gospa Krstičeva iz Maribora kupila in naložila pri Dobajevih večjo množino jabolok. Pri spravljanju in nakladanju je takrat pomagal neki neznanec, ki je prišel mimo, češ, da išče dela. Požnali ga niso in so ga pustili, da je pomagal. Jedel je z Dobajevimi istega dne opoldne in zvečer. Pripovedoval je, da je iz Avstrije, da ga oblastva zasledujejo kot tihotapca in da pa zna denar dobro skrivati. Stari Dobaj ni možaku nič kaj prav zaupal in je še rekel ostalim domačim, da se je treba tega človeka čuvati.

Neznanec je zvečer izginil.

V noči od sobote na nedeljo Dobajev sin Ivan v hlevu ni imel mirnega spanja. Kakor vsako leto doslej je imel tudi letos častno nalogo, da je na velikonočno jutro že na vse-zgodaj začel streljati iz možnarjev v proslavo velikega praznika.

«Okrog polnoči je moralo biti,» tako pripoveduje Ivan, «sem vstal in šel v sobo pogledat na uro. Ko sem stopil v očetovo sobo, nisem čul nikakega dihanja. Klical sem očeta, on pa se ni oglasil. Stopil sem k postelji in na svojo grozo videl,

da je ves v krvi s presekanim vratom in dvakrat presekan lobanjo.

Skočil sem v kuhinjo, kjer sem našel v postelji sestri Alojzijo in Terezijo, teto Kunigundo in 6letnega rejenca Gosaka z razbitimi in strašno razmesarjenimi glavami.»

Ivan je takoj skočil skozi odprta sprednja vrata in še videl tam odhajati od hiše možkega, v katerem je spoznal človeka, ki je pred dnevi pomagal nakladati jabolka. Zaklical je za njim:

«Kaj delaš tu?»

Neznanec pa je zavpil:

«Molči, sicer bom še tebe!»

Nato je tujec izginil v temo. Ivan je skočil k sosedovim, jih zbudil in jim sporočil grozno novico. Hitro so poslali slo v dolino k orožnikom v Selnico, iz gradu Viltuša pa so navsezgodaj telefonirali orožniški četli v Maribor. Na lice mesta so takoj prihiteli orožniki pod vodstvom kapetana Djebelića iz Maribora in tudi orožniki iz Selnice, ki so začeli preiskavo.

Soba, kjer je ležal oče, in kuhinja, v kateri so ležale ostale štiri žrtve, sta poškopljene s krvjo, tako tudi strop, stene in tla. V kuhinji,

kjer so ležale v mlaki krvi štiri žrtve, ni bilo nič razmetanega. Gospodarjeva sestra Kunigunda je ležala v postelji s popolnoma razsekano glavo, tako da obraza sploh ni bilo mogoče spoznati. Z večkrat presekanima glavama sta ležala v svoji postelji 6letni rejence Rajmund Gosak in 37letna Alojzija, ki se je pred smrtjo še očitno hotela dvigniti, pa je omahnila tako, da ji je obvisela glava preko roba postelje. Z glavo od svoje postelje pri peči proti oknu je ležala na tleh tudi z večkrat od sekire preklano glavo 31letna Terezija. Njej je zločinec odsekal tudi štiri prste leve roke. V sobi, kjer je ležal v postelji ves v krvi in z večkrat presekanjo glavo in s presekanim vratom oče Dobaj, je bilo vse razmetano. Omara in kmečka skrinja sta bili nasilno odprti. Našli pa so, kolikor se je moglo doslej ugotoviti, vse razen denarja, tudi hranilne knjižice Spodnještajerske ljudske posojilnice.

Po mnenju sina Ivana je moralo biti denarja 2000 dinarjev, kar je oče dobil za sadje. Vsega je izkupil 2100 dinarjev, od tega je dal njemu stotak.

Na oknu v očetovi sobi so našli tudi vso okrvavljeno sekiro, iz česar

se dá sklepati, da je zločinec najprej ubil očeta, nato pa še poklal ostale člane rodline v kuhinji.

Potem se je zopet vrnil v očetovo sobo in tam poiskal denar.

Vest o strašnem zločinu je povsod izzvala največje ogorčenje proti zločincu

in sočuvstvovanje z nesrečnimi žrtvami. Oblastva so takoj uvedla odločno zasledovanje morilca. Sum je že od vsega začetka padel na nekega Rudolfa Mohorka, znanega delomrznega, ki ga oblastva zasledujejo že zaradi raznih drugih zločinov. Sin Ivan je v Mohorkovi sliki takoj spoznal neznanca, ki je nekaj dni poprej iskal pri njih dela in tudi pomagal dva dni pri nakladanju jabolok.

Že v ponedeljek zvečer je bil

morilec v rokah pravice.

Aretirali so ga orožniki v Slivnici pri Mariboru. Odvedli so ga takoj v Maribor, kjer so ga še ponoči zasliali na mariborski orožniški postaji.

Aretacija zločince se je izvršila na precej dramatičen način. Mohorko je noč po umoru prebil v bližnjih gozdovih, po katerih se je potikal tudi še na velikonočno nedeljo, nato pa je krenil proti Mariboru. Varnostna oblastva, orožniki in policija so že medtem zvedeli, da se je po Pobrežju klatil sumljiv neznanec in krenil od tam proti jugu. O tem so bile obveščene takoj vse orožniške postaje na tej prog. Proti večeru se je orožniški kapetan Džemidžić na avtomobilu reševalne postaje z osmimi orožniki odpeljal proti Slivnici. Tudi predstojnik mestne policije, nadsvetnik Keršovan, se je z nadzornikom Sosičem in dvema stražnikoma odpeljal v isti smeri. Med tem časom pa sta patroljirala po cesti iz Rač preko Orehove vasi tudi dva orožnika s postaje v Račah, Hirš in Ramčak. Zvedela sta, da je v Lobnikovi gostilni sumljiv tujec. Ko

sta prišla tja, ga že ni bilo več in gostilničarka je izjavila, da je odšel po cesti proti Slivnici. Ko sta prišla do gostilne Falež v Slivnici in vstopila v njene prostore, je pravkar hotel tujec oditi iz gostilne. Orožnika sta takoj spoznala zasledovanega morilca Rudolfa Mohorka, ga zgrabila in zvezala. V tem hipu se je tudi pripeljal mimo orožniški kapetan Džemidžić s svojimi orožniki iz Maribora, ga prevzel in eskortiral v Maribor. Tam

se je še ponoči začelo zasliševanje.

Morilec je bil spočetka silno drzen in ni kazal niti najmanjše potrtosti ali kesanja. Na njegovem suknjiču in na hlačah so se še poznali krvavi sledovi. Morilec ni imel prilike, da bi jih odstranil. Dasi spočetka ni hotel priznati niti svojega imena, pa je kmalu pod silo težih dokazov omagal in

priznal svoj strašni zločin.

Zasliševanje je vodil ves čas orožniški kapetan g. Džemidžić, ki je znal zelo spretno zvabiti od morilca priznanje za priznanjem. Mohorko se je zagovarjal, da ni sam izvršil groznega dejanja, temveč, da je imel še sokrivca. Sam da je umoril le tri, njegov tovariš pa dva člana Dobajeve rodbine, kar pa je najbrže vse iz trte zvito in ima samo namen zavlačevati preiskavo. Mohorko je ukradel, kakor sam pravi, v Dobajevi hiši 4400 dinarjev v gotovini, pri njem pa so našli samo še 1500 dinarjev. Ves ostali denar je potrosil na velikonočno nedeljo in ponedeljek po raznih gostilnah, kjer je plačeval tudi drugim. Pri Dobajevih je ukradel dve srajci in tri pare čevljev, ki jih je potem nekomu daroval. Noč po aretaciji je prestal čisto mirno, nakar se je

zasliševanje pričelo znova in je trajalo do 3. ure popoldne.

Dosedanja preiskava je dognala, da ima Mohorko

na vesti še sedem človeških žrtev.

Tako je sodeloval pri umoru kmeta Kanclerja na Šobru pri Kamnici, soudeležen pa je bil tudi pri svoječasnem roparskem napadu pri Devici Mariji v Pušavi in je bil najbrže udeležen tudi pri umoru finančnega organa Resnika.

Rudolf Mohorko je bil rojen leta 1902. v Mariboru kot nezakonski sin, pristojen pa je v Hajdino pri Ptuj. Je srednje velik in krepak človek. Oblastvom je bil že več let znan kot velik delomrznež brez stalnega poklica. Da je tudi prav pretkan, dokazuje najbolj dejstvo, da se je znal skozi dve leti spretno izogibati zasledovalcem. Mohorko je tudi vojaški ubežnik. Po Kanclerjevem umoru pred dvema letoma se je umaknil za nekaj časa v Avstrijo, prišel pa je kmalu zopet v Jugoslavijo, se pojavljal zdaj tu zdaj tam in potem zopet izginil brez sledu. Orožniki so pač vedeli, da se skriva nekje ob državni meji, vendar ga pa niso mogli izslediti. Kako

zverinsko brezčuten in hladnokrven je,

dokazuje dejstvo, da se je po strašnem poboju Dobajeve družine vsedel k mizi, na kateri so bile naložene velikonočne potice, jih narezal, pojedel iz njih velik del meče, ostanek pa zmetal na svoje žrtve in se potem odstranil.

Vse žrtve imajo po štiri do osem smrtno nevarnih, štiri do pet centimetrov globokih in precej širokih ran na glavi in vratu.

Razbojnika so že izročili okrožnemu sodišču, kjer bo prejel zaslužen kazneni.

duševne bolezni od državne uprave. Istočasno pa se je tudi med dohodki zmanjšal državni prispevek od 31 na 12 milijonov dinarjev.

Posamezna poglavja splošnega proračuna

kažejo nasproti proračunu za l. 1930./31. naslednje izpremembe (v milijonih dinarjev): prve številke so za l. 1930./31., druge pa za l. 1931./32.): banska uprava 11'9, 12'4; kmetijski oddelek 14'3, 15'7; prosvetni oddelek 8'9, 6'8; tehnični oddelek 31'0, 35'4; oddelek za socialno politiko in narodno zdravje 41'4, 27'3; oddelek za trgovino in industrijo 3'5, 3'2; agrarne operacije 0'8, 0'8; banovinski dolgovi 11'0, 8'0; razni izdatki 13'3, 6'8; skupno 136'1, 116'4.

Predlog banovinskega proračuna, ki je bil predložen v januarju banskemu svetu, se po svoji višini ne razlikuje znatneje od odobrenega proračuna

(predlog splošnega proračuna je namreč znašal 120 milijonov dinarjev); navzlic temu pa so bile v sestavi izvršene precejšnje izpremembe. Predvsem je treba omeniti, da so bili po predlogu proračuna izdatki za vzdrževanje cest vneseni v posebni proračun cestnega fonda, ki pa ni bil odobren. Izdatki cestnega fonda so bili v proračunskem predlogu določeni z okrog 45 milijonov dinarjev. Te izdatke so skrčili na okrog 33 milijonov dinarjev in potem vnesli v proračun tehničnega oddelka splošnega proračuna. Ker pa je bil navzlic spojitvi splošni proračun znižan, moramo iz tega sklepati, da so bili ostali izdatki splošnega proračuna skrčeni za okrog 30 milijonov dinarjev.

Dohodki splošnega proračuna

so ocenjeni v enaki višini kakor izdatki in se delijo takole (v milijonih dinarjev): prve številke za l. 1930./31., druge pa za l. 1931./32.): državni prispevki 30'89, 11'95; presežek dohodkov banovinskih podjetij 1'83, 0'05; davki, takse in doklade 85'68, 95'17; razni dohodki 17'66, 9'20; skupno 136'06, 116'35.

Kakor je iz gornjih številk razvidno, se ima predvideni donos davkov, taks in doklad povišati za 10 milijonov dinarjev na preko 95 milijonov dinarjev, dočim so razni dohodki predvideni le v višini 92 milijona dinarjev nasproti 177 milijonom dinarjev v lanskem proračunu. Povečanje donosa davkov, taks in

Nekaj podatkov iz proračuna Dravske banovine

«Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine» objavlja v številki od 1. t. m. uredbo glede banovinskega proračuna Dravske banovine za l. 1931./32. s celotnim proračunom in s pravilnikom o banovinskih davščinah.

Splošni proračun, kakor ga je odobril finančni minister, znaša 116 milijonov dinarjev,

dočim je lanski splošni proračun znašal okrog 136 milijonov dinarjev. To znižanje pa je le posledica drugačne sestave novega proračuna. Proračun izdatkov oddelka za socialno politiko in narodno zdravje se je namreč zmanjšal od 41 na 27 milijonov dinarjev, kar je posledica prevzema ljubljanske splošne bolnice, bolnice za ženske bolezni in bolnice za

Soteščan:

Dedinja treh gradov

Povest iz starih časov.

10.

V očetovem naročju.

Na Močilju je počivalo delo, slovesno so obhajali praznik vrnitve grajske edinke. Hlapci in tlačani so sedeli pod košatimi lipami okrog graščine, pekli so jagnjeta in kozličke — vse, kar so ta dan pozeleli, jim je bilo naklonjeno v obilni meri.

Sivolasi graščak Lenard ni vedel, kaj pomeni živahno razpoloženje. Sedel je v verandi na običajnem mestu, nihče mu še ni smel oznaniti vesele novice. Deklica, ki je nadomestovala njegovo hčerko, so skrivaj odstranili na grajsko pristavo. Povedali so ji, da je končano njeno delo, kar jo je silno potrla. Prosila je, naj jo vrnejo materi, česar ji seveda niso mogli izpolniti. Zdaj šele je izvedela, kakšno krivdo si je naložila njena mati.

Marica je bila silno utrujena, ni je kazalo zgodaj buditi. Vitez je prevzel važno nalogo: pripravi starčka na nepričakovano svidenje. Tudi tukaj je bila potrebna prebivalnost, zakaj stari ljudje so mehki in občutljivi. Ne le žalost, marveč tudi prevelika radost jim je lahko nevarna in škodljiva. Zopet so se bali za njegovo rahlo življenje.

Grajsko prebivalstvo kar ni moglo dočakati, kakšni bodo trenutki svidenja. Marici je bilo si-

cer naročeno, naj se kroti in premaguje. Toda, ali naj zaupajo otroku to, kar bi celo odraslega človeka ne moglo zadržati. Nekateri so menili, da starček izpremembe sploh ne bo opazil; drugi pa so trdili, da bo takoj zaslutit bližino svoje prave hčerke. Spoznal jo bo po glasu, njene stopinje mu jo bodo razodele. Tedaj se bo zavedel, da je bil prevaran.

Lenard se je naveličal samote, vprašal je po Marici in zahteval, naj jo zbudi. Tedaj ga je iznenadil Herman in ga začel kratkočasiti.

«O, pa tako zgodaj!» se je starček ljubeznivo začudil. Nič mu ni bilo znano, da je dospel ponoči in prenočil v graščini.

«Kakor vidim, me niste pričakovali...»

«Vesel sem, kadar prideš» Plemič se je namreč pogostoma oglasil, vsaka pot ga je privedla na Močilje.

Medtem se je prebudila Marica in čakala, da jo pokličejo k očetju. Mučni in dolgi so bili trenutki kopnenja. Komaj se je premagala, da ni vzlice prepovedi pohitela v očetovo naročje.

Petje okrog graščine je odmevalo vedno glasneje. Moški in ženski glasovi so se zlivali v živahno narodno pesem. Tanki vriski so se razlegali v dolino.

«Odkod to veselje?» je bil Lenard radoveden. «Danes menda ni praznik; ni mi znano, da bi slavili kak poseben dogodek.»

Vitez je menil: «Ako je ljudstvo veselo, je to vedno dobro znamenje. Skrivaj se navadno kuha nezadovoljstvo.»

Poskočna pesem je dvignila starega graščaka, Zahotelo se mu je ven med ljudstvo; prosil je, naj pokličejo Marico, ki ga bo spremila.

Marica je stala zunaj pred vrati, polna hrepenenja. Samo to je poslušala, kdaj jo bodo poklicali. Čim je čula očetovo željo, je pozabila, kaj ji je naročeno. «Oče!» je kriknila in planila v sobo. Herman je zapovedovalno dvignil roko v znamenje, naj še nekoliko počaka.

Starčku se je izpremenil obraz, vsaka poteza je razodevala začudenje. «Marica!» je vzkliknil presenečen. «To je glas moje pogrešane Marice...!» Iztegnil je svoje vele roke in tipal okrog sebe.

Hčerka se ni mogla več premagovati. Zajokala je od veselja in se vrgla očetju v naročje.

Božal jo je s tresočo se desnico in govoril: «Glavica — ročice — besedica — vsa je moja nekdanja Marica, moje drago edino dete...»

Vitez je bil ginjen do solz, katere je skrivaj otiral. Takega prizora še ni videl in ga ne bo nikoli pozabil. Bal se je za slabotnega starčka, da bo kar obstal in ugasnil.

Lenard pa je bil močnejši, kakor so ga sodili. Posadil jo je zraven sebe in začel poizvedovati. «Marica, povej mi, kje si bila toliko časa! Shujšala si! Tvoje velo lice dokazuje, da se ti je slabo godilo. Kje je zdaj ona deklica, ki te je nadomestovala?»

«Oče, moj dragi oče!» Deklica se mu je ovila okrog vratu in mu ni mogla odgovoriti.

«Varali ste me», je naposled pokaral viteza in mu zapretel s kazalcem.

doklad je v zvezi z uvedbo nekaterih novih davščin in s pobiranjem odkupnine za kuluk, dočim je znatno zmanjšanje raznih dohodkov pripisati predvsem okolnosti, da je v novem proračunu predvidenih le 8 milijonov dinarjev od nepobranih trošarin in davščin iz prejšnjih let, dočim je ta postavka v lanskem proračunu znašala skoraj 14 milijonov dinarjev.

Banovinske davščine, ki so se lani pobirale, ostanejo tudi letos v veljavi, pri čemer pa so bile v stopnjah posameznih davščin uvedene nekatere izpremembe.

Nove so letos naslednje davščine:

taksa za šoferske legitimacije, trošarina na pnevmatiko, trošarina na brezalkoholne umetne pijače, prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo javnih cest in odkup osebnega dela na banovinskih cestah (kuluk). Vse te nove davščine so bile prvotno predvidene med dohodki proračunskega cestnega fonda; sporedno z izdatki cestnega fonda pa so bili tudi ti dohodki vneseni v splošni proračun. V cestni fond so bile vnesene tudi nekatere druge že obstoječe davščine (taksa na motorna vozila, trošarina na bencin), dočim ostale v proračunu tega fonda predvidene nove davščine z donosom 16 milijonov dinarjev niso bile odobrene; to so predvsem davek na razkladanje in nakladanje za prevoz na železnici, davek na vprežno živino in davek na premije od zavarovanja motornih vozil.

Glede na že dosedanje davščine naj omenimo samo, da je bila znatno povišana trošarina na električni tok in da znaša davščina na šmarnico po 10 par, dočim je znašala lani po 5 par.

Politični pregled

Kakor javljajo iz Beograda, je bila te dni z ukazom Nj. Vel. kralja

sprejeta ostavka, ki jo je podal minister za vojsko in mornarico armijski general Stevan Hadžić.

Po odstopu Hadžića je bil imenovan za ministra vojske in mornarice prvi kraljev adjutant armijski general Dragomir Stojanović, ki je v ponedeljek 6. t. m. v predsedništvu ministrskega sveta pred vladnim predsednikom

«Bali smo se za vas», se je vitez naglo opravičil.

«Res je bilo bolje, da nisem bil popolnoma prepričan, čeprav sem skrivaj dvomil... Tako je prestano najhujše, kar me je moglo zadeti. Zdaj mi lahko brez skrbi odkrijete ves dogodek.»

«Zdaj je končano. Upam, da vam ne bo škodovalo.» Vitez mu je začel pripovedovati o dogodku, začetem v Solnčni rebri in končanem v gorovju pri gorskem samotarju. Kar je izpustil, je Marica dostavila ali izpopolnila. Samo o vsem trpljenju je molčala.

Starček ju je večkrat prekinil. Zanimale so ga podrobnosti o roparju grbcu, ki je bil v zvezi z Marto, njegovo nehvaležno sorodnico. Tako mu je povrnila, ker jo je podpiral dolga leta. Pohlep po bogati dediščini jo je zavedel na kriva pota.

Siromaka Gomeža je poznal kot pogumnega borca iz časov svojega poveljevanja. Že takrat je bil spreten zasledovalec, večkrat mu je prinesel važno poročilo. Nič mu ni ostalo skrito, vse je iztaknil. Vso svojo mladost je preživel v spopadih in naskokih. Na starost je odložil puško in si urezal beraško palico. Kot vojak je dobil odlikovanje, zdaj pa je zaslužil plačilo, ki mu bo olajšalo bedo na stara leta.

Pred graščino se je nabrala množica, ki je pozdravljala graščaka in njegovo najdeno edinko. Podložniki so izražali svoje občutke z glasnim vzklikanjem in prepevanjem. Obenem pa so se zgražali nad Marto in njenim zlobnim pomagatcem. Zahtevali so zadoščenja in klicali beriče,

naj jo poiščejo in postavijo pred sodbo. Ponujali so se, da so pripravljeni sodelovati.

«Dajte ljudem jedi in pijače», je graščak ukazal služabnikom. «Vsa okolica naj se veseli prihoda moje izgubljene hčerke.»

Hlapci so privabili iz kleti sod najboljšega vina, ga dvignili na lesene kobile ter ga nastavili. Ljudstvo je posedlo okrog soda in napivalo graščaku. Zlagalo je posebne napitnice in slavilo vrnitev mlade graščakinje. Rajanje je trajalo do poznega večera.

Pri slavnostnem obedu vpričo zbranega plemstva je prosil vitez graščaka, naj mu odpusti, ako ga je razžalil, ker mu je prikril nezgodo. Starček mu je blagodušno odvrnil: «Herman, ti si njen rešilec. Našel si mi hčerko in sebi nevesto. Bog vaju blagoslovi!»

Marica se je tesno privila k očetu, kakor da ni umela njegovih besed. Hotel ji je ljubeznivo pojasniti, a je opustil zaradi oskrbnika, ki je stopil v slavnostno dvorano. Priklonil se je in vprašal, kam naj odvede deklico, hčerko brezvestne Marte, ki biva zaprta na pristavi.

«Herman naj odloči», je prepustil svojemu nasledniku. «Nehvaležno mater sem obsipal z dobrotami, tudi njene hčere ne morem sovražiti.»

«Počakajmo», je vitez preložil obsodbo. «Deklica je nedolžna, zaradi matere je ne smemo kaznovati.»

Marica se je strinjala z njegovim predlogom. «Rada bi jo poznala», je zaželela. «Deklica, ki je stregla mojemu očetu, ne zasluži, da bi ji storili najmanjšo krivico.»

Lepa dežela Jugoslavija ...

s svojimi veličastnimi samostani ... s svojimi krasnimi portali ... in bisernimi zobmi svojih prebivalcev!

Vedno znova učinkujejo krasote te posebne dežele s svojimi vabljivimi čari, in vedno znova občudujejo vsi blesteče bele zobé njenih prebivalcev. Stotisoče Jugoslovanov neguje zobé s Sargovim Kalodontom. Sveža in bujna pena te zobne kreme daje zobem biserni sijaj, a ustam zdravje in čistoto.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

«Pridna je bila», jo je pohvalil Lenard. «Okrajšala mi je marsikako grenko uro.»

Kodrman se ni upal oporekati, čeprav mu ni ugajala popustljivost. Ničesar ni smel izvesti brez dovoljenja, deklici bi bil pa vendarle rad naložil zavoljo zlobne matere težko pokoro.

Ko se je zmračilo, se je polegel šum okrog graščine. Po gričih so zaplapolali kresovi, ki so proslavljali srečno vrnitev grajske edinke. Ljudstvo je pričelo odhajati; nekaj mož in mladeničev se je takoj pridružilo beričem. Zarotili so se, da ne bodo odnehali prej, dokler ne najdejo roparja in ga privedejo pred sodnika.

Lov za zločincem so priredili ob pravem času. Po kratkem zasledovanju v Šoteski pod tretjim močiljskim gradom blizu tajnega izhoda so zasledili grbca z vrečo, v katero je zbiral skrite zaklade. Hotel jim je uiti med pečine, a beriči so bili hitrejši in so mu zaprli pot v skalovje. Videč, da ne more naprej, se je spustil v globino. Obrezalo ga je ostro kamenje, lice mu je krvavelo.

Obkolili so ga in zvezali, čeprav jih je rotil in prosil, naj mu prizanesejo. Tožil je o bolečinah, katere je dobil pri padcu med skalovje. Vrgel se je na tla, češ, da se ne more premakniti. Javkanje in upiranje pa mu nista nič pomagala. Nastopiti je moral težko kot in oditi pred sodnika. Berič je oprtal njegovo vrečo, natrpano z naropanimi predmeti. Po vaseh so se zbirale gručé radovednežev in jim sledile na Močilje. Ljudstvo ga je sramotilo in psovalo. Z glasnim vikom in krikom so dospeli pred graščino. (Dalje prihodnjič.)

in notranjim ministrom armijskim generalom Petrom Živkovičem položil prisego.

V Rumuniji je pretekli teden nastala vladna kriza in je

vlada z ministrskim predsednikom Mironescom odstopila.

Vzrok ostavke je bil v dejstvu, da je parlament pred dnevi odklonil zakonski načrt o udeležbi države pri neki tvornici razstreliv, ki je bila doslej v švicarskih rokah. S to odklonitvijo je hotel parlament le demonstrirati proti ministru za trgovino Manolescu, ki je najprej odstopil in ni hotel svoje ostavke več umakniti. Ker kralj ni pristal na imenovanje novega trgovinskega ministra, je nato odstopila vsa vlada. Mandat za sestavo nove vlade je poveril kralj rumunskemu poslaniku v Londonu Titulescu, ki je sestavo prevzel in ki naj bi po kraljevi želji sestavil veliko koncentracijsko vlado, kar pa seveda ne bo šlo prav lahko.

Nemško-avstrijska carinska zveza je še vedno v ospredju evropskega zanimanja. Francosko časopisje izraža

sum, da obstoja med Nemčijo in Avstrijo tajna pogodba v zvezi s carinsko zvezo med obema državama.

Pariški listi so zelo ogorčeni, ker se ni pridružila tudi Italija protestu proti nemško-avstrijski carinski zvezi, ki je bila, kakor smo že poročali, nedavno sklenjena na Dunaju. Zlasti kritizirajo francoski listi dejstvo, da je Mussolini na nekem gospodarskem zborovanju izjavil, da ta zveza ni brezpogojno škodljiva. Zato je Italija ne odklanja, dokler ne bodo prizadete italijanske koristi.

Glede na ta nemško-avstrijski dogovor je

povabila Anglija na prijateljski razgovor nemškega drž. kancelarja dr. Brüninga, nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa in francoskega zunanjega ministra Brianda.

Sestanek naj bi se vršil v aprilu ali maju. Nemška ministra sta na povabilo že pristala, dočim je Briand dogovoril, da ne pride. Zaradi odločnega francoskega odpora je ta sestanek baje že sploh odpovedan.

GOSPODARSTVO

POMLADNO ČIŠČENJE TRAVNIKOV.

Napredek živinoreje se najbolj ravna po razvoju travništva. En sam pogled v bogate živinorejske dežele nas o tem najhitreje prepriča. Lepo in res dobro živino nahajamo le po tistih krajih, ki imajo dosti travniščin. Koder je pa manjka, je vsa živinoreja na slabih nogah. Po mnogih naših krajih manjka travnikov. Pa ne le to. Travniki so tudi premalo rodovitni; poraščeni so z mahom in različnim plevelom. Taki travniki ne dajejo samo slabe košnje, ampak tudi manj vredno krmo. Travniška ruša bi morala biti iz samih žlahtnih trav, dobrih detelj in dobrih zelišč. Pri nas pa vidimo, da jih v najboljših legah manjka. Naši gospodarji se v obče premalo zmenijo za raznovrsten plevel, dasi moramo prav tem različnim »rožam«, kakor ga imenujejo, pripisati, da so pridelki ne le bolj pičli, ampak tudi slabši glede njih vrednosti za prehrano.

Naši plevelni travniki niso posledica slabe lege in neugodne zemlje, ampak so posledica zanemarjenja. Najboljši dokaz je to, da se taki travniki hitro popravijo, če jim privoščimo potrebni gnoj in če jih obdelujemo in čistimo od nadležnega plevela, med katerim zavzema mah glavno mesto.

Dobro oskrbovani travniki imajo gosto rušo, so brez mahu in drugega plevela. Sedaj je nastopil čas, da se ga tudi po zanemarnjenih travnikih lahko znebimo in da rušo popravimo in izboljšamo. Mahovite travnike v dosti suhih legah je s travniško brano krepko prevlačiti, da mah po možnosti iztrebimo, na kar ga je še z železnimi grabljami pograbit, zbrati in odstraniti. S travniško brano je obdelati rušo če le mogoče

po dolgem in počez, da bo več uspeha. Niž zato, če se tudi kaka travica izruje. Pozneje, ko travnik dobro ozeleni, ga je treba očistiti tudi drugega nadležnega plevela, kar dosežemo z ročno pletvijo. Na ta način preganjamo velikolistno ščavje (konjski ščap), ušivca ali jesenski podlessek, širokolistni trpotec, zlatice, regrat itd. Za plevel nam rabi krpalnica, kakor jo imamo za rovanje korenja, in srpica, ki jo rabimo tudi za plevel po njivah. Temu delu nismo vajeni, ali treba se je tudi na to plevel privaditi.

Plevela čist travnik bomo veliko lažje dosegli, če travnik tudi redno gnojimo, kar je potrebno, da pridejo dobre trave in detelje do moči. Redko rušo kaže razen tega tudi še podsejati z mešanico dobrih trav in detelj, da bo več uspeha.

PRIDELOVANJE SADJA IN VRTNIH SADEŽEV NA MALI KMETIJI.

Položaj male kmetije je danes tako težak, da je treba na vse strani razmišljati, kako bi se dalo pomagati, da bi bolje uspevala. V kolikor si moremo sami pomagati, moramo to tudi sami storiti. To odpomoč je iskati deloma v zboljšanju in povečanju naših proizvodov, deloma v pospeševanju prodaje, ki jo moramo iskati in najti tudi v zadržni samopomoči.

V posameznih gospodarskih panogah je treba še zmeraj napredovati, da pridemo do večjih uspehov. Zavedati se moramo, da potrebuje mala kmetija skrbnega in napornega dela. Čim manjša je, več ga potrebuje. Vse gospodarstvo mora biti kar najbolj intenzivno, slično kakor pri vrtnarstvu.

Med važne naloge malega posestva spada danes čim bolj skrbno obdelovanje travnikov in pridelovanje krme na njivah, da bomo imeli več uspeha pri živinoreji, ki nam daje še najbolj varne dohodke in ki nam obeta tudi znanprej boljšo bodočnost. Napredovati moramo v reji molznih krav, v mlekarstvu, v reji prašičev itd.

Na malem posestvu je pa gojiti poleg poljedelstva tudi druge stroke gospodarstva. Važno je zlasti, da se še bolj poprimemo sadjarstva in da vse pripravne prostore obračamo za to stroko. Veliko je še takega prostora po naših malih kme-

Ivan Albreht:

Jeza usode

Z obupnim krikom se je zgrudila gospa Olga nezavestna na tla, ko je prijezdil domov valpet Bartol Rottenkörn.

«Hej, človek,» zakliče grof, «pomagaj!»

Bil je sam prestrašen, vendar je takoj spoznal valpta, ki je na grofov klic nemudoma priskočil in mu pomagal odnesti onesveščeno soprogo v grad.

Preplašena služinčad je začela begati križem. Naenkrat je bil ves grad pokoncu. Šele na grofov odločni ukaz se je vse pomirilo in so se posli počasi razšli po svojih prostorih. Vendar je šlo šušljanje od ust do ust:

«Grofica je videla grofa Jurija...»

Vsakogar je pretresel mraz ob misli, da tava po gradu duh pokojnega gospoda.

Gospa Olga se je kmalu predramila in preplašeno pogledovala okrog sebe. Ko pa je spoznala valpta poleg grofa, se je nekoliko pomirila, kajti Rottenkörn je bil daleč naokrog po graščinah znan kot najzvestejši služabnik.

«Nočnina» me je bila obšla, je dejala z medlim nasmeškom.

Služkinja, ki je oskrbovala plamenico, se je prekrizala, ko je slišala te besede, valpet pa se je samo sklonil, češ:

«Upajmo, da mine brez hujšega, kar želim v blagor vaše milosti in v radost gospoda grofa.»

* Vera v »nočnino« (na Notranjskem: »mračnina«) je še dandanes razširjena po slovenskih krajih. Otrok, ki je v mraku na prostem, po tej vraži zbolí. Na Koroškem niti plenice ne smejo do mraka viseti na prostem, češ, da sicer popade otroka »mračnina«. Tudi nad ženskami v blagoslovljenem stanu ima »nočnina« oblast. Leteva se jih v obliki omedlevic in podobnih težav,

«Menda je itak pri kraju,» je rekla že bolj sveže gospa Olga in se dvignila:

«Hvala lepa, Bartol Rottenkörn!»

Valpet je vstal in z globokim poklonom voščil gospodi lahko noč. Ali čim je stopil na temni hodnik, je bilo konec njegovega miru. Sicer ni vedel, kaj se je bilo prav za prav pripetilo gospe Olgi, vendar je nehote iskal zveze med zagonetnimi dogodki tega večera.

Sumljivo se mu je zdelo marsikaj, zlasti pa vedenje Henrika Zechnerja, valpta gospoda Lotarja. Srečala sta se bila namreč, ko je Bartol po razgovoru z Margito jezdil domov. Zechner, ki je bil še mlad, živahen in razposajen, sicer pa prav ljubezniv človek, je bil nocoj tako čudno zasekljiv, kakor da bi se bil napil samega pelina.

«Ali vohaš dim?» je nagovoril Rottenkörn.

Ko ga ta vpraša, kaj naj pomeni taka beseda, se Henrik zaničljivo nasmeje:

«Nič! Samo mislil sem, da grof Herbert mogoče preganja sorodstvo.»

«Nocoj si se menda nasrkal premočne sčarine,» ga je skušal smešiti Bartol, a Zechner je samo mlaskal in tleskal z jezikom:

«Mmm, kako bi se mi prilegla! Samo grof Lotar ni preveč radodaren z njo.»

«No, no, saj ti ne zavidam! Lahko noč!» je prekinil Bartol sitni pomenek, ker ga je začelo skrbeti, da ne bi slišal preveč. Obhajale so ga mrke slutnje. Nekaj mu je pravilo, da je lokava, maščevalna Margit že razstrosila po vsem ovzdušju tajno Olginega rojstva in da se bliža trenutek, ko zamahne neizprosna usoda in razgali pred vsem svetom, kar je menil pokojni grof Jurij ponešiti v grob s seboj kot največjo skrivnost... Morda še ni prišlo gospodi na ušesa, služinčad pa gotovo že voha... Kako naj

bi bil sicer tako prezirljivo namigaval ta prešerni Henrik Zechner!...

Ko je tako izgubljen v svoje nevesele misli sam samcat jezdil Bartol Rottenkörn dalje, je naenkrat odjeknilo iz noči:

«Odpusti, Margit, odpusti!»

Valpet se je zdrznil. Sveta nebesa! To je bil glas pokojnega graščaka Jurija!

Bartol ustavi konja in prisluhne. Skrivnostna tišina krog in krog. Potem naenkrat še bolj proseče ko prvič:

«Margit, odpusti!»

Valpet se prekrizja in z drhtečim glasom zaroti:

«Vsi dobri duhovi hvalijo Boga! Zakaj ga ti nočeš?»

Iz teme zdaj samo:

«Margit!»

Tedaj se valptu zazdi, da razloči v mesečini pred seboj jezdec. Sunkovito vzpodbode konja, da bi ga dohitel, toda neznani jezdec je bil do čuda uren. Valptov konj je bil že ves penast, vendar se ni razdalja med njim in sprednjim zmanjšala niti za las. Ko je Bartol Rottenkörn spoznal, da jezdec pred njim jaha čisto neslišno in da ni čuti niti peketa konjskih kopit, so se mu od groze začeli ježiti lasje. Nagnal je svojega vranca v besen galop in je bil vesel, ko je slednjič začul, da kliče grof Herbert na pomoč...

Vse to je v nočni tišini rojilo Bartolu Rottenkörniju po glavi, da se je kakor obsojenec skoro do jutra brez spanja premetaval po postelji. Šele proti jutru se je domislil, da sinoči ni niti poročal grofu o uspehu svojega pota. Šel je bil namreč javit gvardijanu v bližnji samostan, naj pride pater Julij naslednjega dne opraviti črno mašo v grad. Minevalo je namreč tretje leto, kar se je bil grof Jurij preselil v vsčnost, a ta dan

VEČ PROSTEGA ČASA

imate, ako perete Vaše perilo po Schichtovi metodi. Tu imate jedva kaj opraviti: zvečer namočiti perilo v raztopini Ženske hvale, zjutraj ga izkupati s Schichtovim terpentinovim milom.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

tijah, ki se da porabiti za sadne nasade, najsi bo te ali one vrste. V tem pogledu moramo posnemati skrbne sadjarje, ki goje na malem prostoru razno sadje, samo da si pomagajo do večjih dohodkov. In sadje ima še lepo bodočnost!

Med tiste sadeže, s katerimi se lahko okorišča mali kmet, spada razna zelenjad, ki se da z uspehom gojiti na njivah, kakor vidimo v okolici večjih mest, pa tudi po deželi, če so se ustvarile ugodne prilike za vnovčevanje take zelenjave. To velja posebno za take zelenjadne rastline, ki ne potrebujejo toliko zalivanja in ki se zadovoljujejo tudi z navadno njivsko zemljo, tako na pr. za paradižnike, čebulo, kumare, stročji fižol, grah itd. Poraba zelenjadi je že danes velika, pridobiva pa čim dalje bolj na svojem pomenu kot človeška hrana. Danes moramo uvažati različno zelenjavo in zelenjadne izdelke, ki bi jih lahko izvažali, če bi ustvarili potrebne pogoje za to.

Na mali kmetiji so torej še razne možnosti za napredek gospodarstva. Z razširjenim pridelovanjem sadja in zelenjadi bi se lahko zaposlilo tudi več domačih moči, da bi ne bilo treba tem splošno iskati kruha po tujih krajih.

Sejmi

- 13. aprila: Vojnik, Dolenja vas pri Kočevju, Ribnica na Dolenjskem, Krka-Podbukovje, Zusem.
- 14. aprila: Turnišče, Bušča vas, Ljutomer (le za živino).
- 15. aprila: Št. Janž pri Dravogradu, Osilnica, Borovnica, Sv. Peter pod Svetimi gorami.
- 16. aprila: Struge, Križevci v Prekmurju, Kandija.
- 17. aprila: Kapele, Grahovo.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Spričo pomanjkanja krme se cene živini zelo slabo drže, čeprav so že itak nizke. Domači sejmi kažejo navadno velik dogon, a mrtvo kupčijo. Na mariborskem sejmu so se trgovali za kilogram žive teže: debeli voli po 7-50 do 8 Din, poldebili po 6 do 6-50 Din, plemenski po 4-50 do 5-50 Din, biki za klanje po 4 do 5 Din, klavne krave debele po 4-25 do 6-50 Din, krave za klobasarje po 2 do 3 Din, mlada živina po 6 do 7-50 Din, teleta po 9 do 11 Din. Cene mesa za kilogram: volovsko meso I. 18 do 20 Din,

II. 14 do 16 Din, meso bikov, krav in telic 10 do 12 Din, telečje meso I. 22 do 35 Din, II. 12 do 20 Din, svinjsko meso 14 do 25 Din.

VINO. Trgovina z vinom je slaba. Domači in inozemski trgovci so pokazali le malo zanimanja. V Banatu se najcenejša vina prodajajo po 1-25 Din za liter. Običajna bela vina stanejo po 1-30 do 1-75 Din, otelo pa po 2-10 do 2-50 Din.

ŽITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 192-50 do 215 Din, tursko, baško, času primerno suho, po 137-50 do 140 Din, moko «0», banatsko, po 335 do 340 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valuti 1 dolar za 56-20 do 56-40 Din; v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 799-16 do 802-16 Din; 100 nemških mark za 1354-50 do 1357-50 Din; 100 madžarskih pengov za 991-27 do 994-27 Din; 100 italijanskih lir za 297-10 do 299-10 Din; 1 dolar za 56-73 do 56-93 Din;

je vselej počastil grof Herbert spomin svojega očeta s črno mašo v grajski kapeli.

«Povem mu zjutraj,» je mrmral valpet, «da je pater Julij na misijonu in da pride namesto njega pater Fulgencij.»

Ko se je že belilo nebo in se pripravljalo za sprejem rožnate zarje, je slednjič sen zatislil izmučenemu valptu oči...

III.

Čim je bil valpet Rotterkórner odšel izpred ciganskega šatora, si je lepa Janka oddahnila.

«Jojme, tetka, kako sem se bala zate,» je objela objokano Margit, ko je stopila v šotor. «Kaj ti je hotel zločesti pes?»

Margit se je turbno nasmejala:

«Ej, menil je...»

Pa ni mogla dalje.

«Jaz sem bila popoldne v gradu,» je zadrobila Janka, «v tistem spodaj, ne na hribu, prav kakor si mi naročila. Pela sem na dvorišču in vsi so me radi poslušali. Nihče mi ni rekel žal besede.»

«Te je čula tudi gospoda?»

«Bogme, tetka, tudi! Prišla je k oknu grofica. To je bila tista gospa Klara, ki pravijo, da je tako nebeško lepa. No, veš kaj, da sem jaz možki, je ne bi hotela za ženo! Take lase ima ko predivo. Oči njene so kakor Sotla v suši! Ne morem trpeti teh belih, plovolasih ljudi!»

Stara se je zaničljivo nasmehnila:

«Da, da, Janka, ti ljudje imajo strup na jeziku in gada v srcu. Vse je otrovano pri njih.»

Mala je nato pripovedovala:

«Valpet me je kar z očmi požiral, ko me je zagledal! Parkrat sem se mu nasmehnila, pa je že bil ves iz sebe. Ko sem odhajala, je prišel skrivaj za menoj in mi začel groziti, češ, da ne smemo v te kraje.»

«In ti?»

«Rekla sem, kakor si me bila naučila. Zabusila sem mu jo kar naravnost, da nas veže krvna vez z graščaki in da naj se boji naše jeze bolj od grofovskega biča.»

«Pa ti ni storil ničesar žalega?»

«Ne, oziroma da! Poljubil me je semkaj na tilnik,» je pokazala Janka. «Brrr, še zdaj me zažebe, ko mislim na to.»

«Te je še kaj izpraševal?»

«Ne dosti. Se je le bolj smejal, češ, da sem vražje seme. Tedaj se postavim predenj in mu grozeče povem, da je hčerka moje dobre tetke grofica! Da si ga videla, kakšne oči je napravil! Ko polž, tako jih je izbuljil. Več ko stokrat me je vprašal, ali poznam Margit, jaz pa sem samo molčala. Ko se mi je zdelo dovolj, sem zbežala, kakor si mi naročila.»

«Dobro si opravila, Janka, zvezdica moja,» jo je pohvalila starka. Potlej sama zase:

«O, naj le čakajo, lopovi! Moje mreže so nevidne, ali gotove! Nobena vojska ne poruši tega, kar gradi Margit za maščevanje svoje varane ljubezni!»

Čez nekaj časa spet vpraša Margit, kakor da se je vzdramila iz sanj:

«Kaj pa grof Lotar? Si njega kaj videla?»

«Nič. Menda ga ni bilo doma.»

Margit se zopet zamislila:

«Pravijo, kako je blag in dober in lep. Da je čista slika svoje matere, nič očetov, govore. Naj bo! Jaz vidim v njem samo njegovga očeta! Zato mora priti kazni nadenj!»

Janka je iz bičja in mahovja pripravljala posteljo. Ko je pregrnila po nastelji še dva ovčja kožuha, je sedla, naslonila komolce na kolena in si z obema rokama podprla obraz.

«Kaj tetka, zdaj, ko sem ti že toliko v pomoč, mi razodeneš svojo skrivnost?»

Ker starka ni odgovorila, je Janka proseče brbljala dalje:

«Oh, kako si neizprosna! Tolikokrat si mi obetala, da vse izvem, pa je vselej ostalo samo pri obljubi, a nocoj mi niti ne odgovoriš!»

Margit je vzdihnila:

«Žalostna vest, dete moje, pride vedno prerano. Kaj hočejo oblaki mojega mrkega življenja tvoji zorni, solnčni mladosti?»

«Tetka, daj no, povej! Tolažila te bom in te božala, najlepše pesmi ti bom pela, da boš vesela in da pozabiš, kar ti je bilo kdaj hudega. Saj sem itak slišala: oni psi so te žalili.»

«No, kaj hočeš še več?» je globoko vzdihnila Margit, a Janka se je pritoževala:

«S tatkom imata vedno skrivnosti. Zdaj si me vrhu tega celo odpeljala v to samoto, da niti tatka ne vidim. Pa mi še ne poveš!»

In je začela plakati.

«Ne jokaj, miljenka draga,» se je vdala Margit njenim solzam. «Davno bi ti že bila povedala, da ni zgodba mojega življenja tako trpka. Bala sem se raniti tvoje mlado srce in temniti tvoj solnčni smeh. Tudi tvoj tata, moj najljubši brat Janoš, je želel in želi, da ne izveš prezigodaj. Vendar se mi zdi, da se čaš dopolnjuje in da skoro ni moč goče drugače. Torej izvedi!»

Ženski sta legli, se zavili v ovčja kožuha in nekaj časa molčali. Janka je nestrpno mezdela in se ni mogla pomiriti, dokler ni začela govoriti Margit:

«Še trideset let ni tega, kar sem bila mlada in vesela, kakor si zdaj ti. Še bolj vesela in brezskrbna sem bila. Niti ena sama senca ni nikdar skalila jasne vedrine moje mladosti.

(Dalje prihodnjič.)

100 francoskih frankov za 221-76 do 223-76 Din;
100 češkoslovaških kron za 168-22 do 169-02 Din.

Vojna škoda se je trgovala po 424 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 89 Din.

Kratke vesti

— **Znižanje obrestne mere za vloge.** Na konferenci denarnih zavodov Dravske banovine, ki se je vršila pod okriljem Društva bančnih zavodov 28. marca v Ljubljani, je bilo sklenjeno, da se obrestna mera za vezane vloge zniža za $\frac{1}{2}$ %, to je na 6 %. Ljubljanske banke, hranilnice in posojilnice so ta sklep že izvršile. Uradno so razglasile, da od 1. t. m. naprej obrestujejo vloge, vezane na trimesečno odpoved, po 6 % (doslej po 6,5 %). Ze obstoječe vloge, vezane na odpoved, se z razglasom odpovedujejo in se bodo po poteku odpovednega roka obrestovale tudi le po 6 % letno. Obrestna mera na vezane vloge je bila v početku leta 1929. določena enotno na 7 %, lani je bila znižana na 6 $\frac{1}{2}$ %, sedaj pa na 6 %. Za nevezane vloge ostane obrestna mera neizpremenjena.

— **Živinorejsko združništvo v kranjskem okraju.** V občini Kovor pri Trzinu na Gorenjskem se je te dni ustanovila živinorejska selekcijska zadruga. Propagadno pripravljano delo kmetijskega referenta iz Kranja je imelo tudi v tem precej zamotanem primeru uspeh. Rodovna komisija nove zadruge bo pričela že v kratkem odbiranje plemenske živine za vpis v rodovno knjigo. S to ustanovitvijo pridobi Zveza živinorejskih selekcijskih zadrug za pingavsko govedo v Kranju svojo šestnajsto članico zadrugo. Kakor se sliši se bo kmalu uresničila tudi namestitev kontrolnega asistenta pri omenjeni zvezi. Pričakujemo le še enako združno združitev živinorejcev v Poljanah nad Škofjo Loko in v Sorici, nakar bo kranjski srez dobredno omrežen s selekcijskimi zadrugami za pingavsko govedo.

— **Kmetijsko filmsko predavanje v Škofji Loki** bo v Sokolskem domu v nedeljo 12. t. m. ob 11. uri dopoldne. Priredi ga kmetijski referent iz Kranja v okviru škofovsko podružnic Kmetijske družbe. Film obsega sedem dejanj in je izredno poučen in zanimiv, zlasti ker je bil napravljen v naši državi. Zanimanci, zlasti okoliški kmetovalci, se vabijo k številni udeležbi. Vstopnina prosta.

DOMAČE NOVOSTI

* **Izpremembe pri policijski upravi v Ljubljani.** Za upravnika policije v Ljubljani je imenovan dosedanji predstojnik policije v Mariboru g. Vekoslav Keršovan. Dosedanji upravnik policije v Ljubljani g. dr. Alojz Guštin je postavljen za banskega inspektorja. Na mesto g. Keršovana je imenovan za upravnika mariborske mestne policije g. Ivo Zetković, doslej uradnik policijske direkcije v Zagrebu.

* **Upanje na rednejše delo v trboveljskih premogovnikih.** Narodna strokovna zveza je sklicala te dni pri Forteu v Trbovljah rudarski shod, katerega so se udeležili rudarji v velikem številu, zlasti ko so zvedeli, da bo na shodu poročal g. Štruc, ki se je vrnil iz Beograda, kjer je z drugimi člani rudarskega zastopstva obiskal razna ministrstva, da bi posredoval za izboljšanje rudarskega položaja. G. Štruc je dobil v Beogradu zagotovilo, da potekajo pogajanja med prometnim ministrstvom in TPD ugodno in da bo država zvišala v kratkem času svoja naročila za trboveljski premog. Po teh zagotovilih je upanje, da se bo v rudnikih zopet pričelo redno delo. Ako zaradi velikih zalog premoga to še ne bo mogoče v tem mesecu in v maju, se bo polno delo pričelo vsaj v juniju, ko bodo porabljene zaloge premoga, ki so se do sedaj nakopičile zaradi premajhnih naročil. Od junija naprej bi počivalo delo samo po enkrat ali po dvakrat vsakih 14 dni.

* **Velik izlet naših ameriških rojakov v domovino.** Poseben odbor v Zedinjenih državah pripravlja velik izlet v domovino in je že določil program izleta po Jugoslaviji. Ameriški izletniki bodo 25. junija jutraj prispeli na Jesenice, odkoder obiščejo Bled in Bohinj, zvečer istega dne pa se pripeljejo v Ljubljano, kjer ostanejo več dni, potem pa obiščejo Zagreb, Beograd, Skoplje, Sarajevo, Dubrovnik, Cetinje, Split in druge kraje ob našem Jadranu, nakar se 20. julija vrnejo v Zagreb. Kakor se doznava bodo tudi naša izseljenska oblastva sodelovala pri sprejemu naših ameriških rojakov.

* **Potni listi za Francijo začasno odpravljeni.** Francoska vlada je ukinila potne liste za dobo velike kolonijalne razstave v Parizu od 1. maja do 30. septembra. Ugodnost velja za vse inozemce brez razlike. Osebnostna izkaznica domovne občine, potrjena od pristojnega konzulata, bo zadoščala za prekračanje francoske meje. Taka izkaznica bo veljavna za potovanje po vsej Franciji.

* **Zaključek zadružnega tečaja v Ljubljani.** Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se je izvršil 1. t. m. slovesen zaključek 17. zadružnega tečaja. V šolo je vstopilo 38 udeležnikov, od teh jih je izstopilo pred zaključkom 5, tako da je prejelo 33 udeležnikov izpričevala, in sicer 2 z odličnim, 6 s prav dobrim, 17 z dobrim, 1 z zadostnim in 7 z nezadostnim uspehom.

* **Senco zemlje smo gledali.** Dne 2. t. m. smo opazovali redek pojav: popoln lunin mrk. Mrk je nastopil malo pred pol 21. uro in se je končal nekako pred 22. uro. Že ob 19. uri je začela luna vstopati v polsenco in šele po 23. uri je zopet čista in svetla nadaljevala svojo pot. Zamračenje pa ni bilo toliko, da bi luna popolnoma izginila v senči. Popoln lunin mrk nastane tedaj, če v času ščipa stoji zemlja med solncem in luno, tako da zemlja senca zakrije vso lunino ploščo. Potemtakem se nam ob mrku nudi prilika, da na lastne oči vidimo senco zemlje.

* **Slika v zadnji številki, ki je označena z Lividrago,** predstavlja v resnici Delnice pri Čabornu. Naj nam čitatelji oprostite pomoto.

* **Roman »Brata Gordejave«**, je pravkar izšel v založbi konzorcija »Nove Dobe« v Celju. Ta roman spada med najbolj znana dela ruske literature in ga najtopleje priporočamo. Knjiga stane samo 12 dinarjev.

* **Požar zaradi iskre iz možnarja.** Na veliko-nočno nedeljo popoldne je nastal v vasi Čreškovi pri Novi cerkvi požar, ki je popolnoma uničil dve stanovanjski hiši in dve gospodarski poslopji,

last posestnikov Franca Smrečnika in Jurija Gorečana. Rešila se je samo živina, orodje pa je zgorelo. Na pogorišče so prvi prihiteli gasilci iz Nove cerkve pod vodstvom načelnika Tanjska in gasilno društvo iz Gaberja pri Celju. Tudi gasilci iz Celja so hitro došli z gasilskim orodjem na pogorišče. Oba posestnika sta zelo prizadeta, saj znaša škoda več stotisoč dinarjev, zavarovana sta pa samo za 20.000 Din. Požar je baje nastal zato, ker so tam v bližini streljali iz možnarjev in je iskra švignila v slamnato streho, ki se je takoj vnela.

* **Smrtna žrtev zimskega sporta.** Pred tremi tedni se je pri smučanju poškodoval na nogi 12letni Karel Mikula, sin železničarja na Hrušici. Prizadel si je lahko rano na kolenu, kateri pa ni posvečal dosti pozornosti in je še naprej pohajal v šolo. Toda neznatna rana se mu je začela gnajiti, nastopilo je zastrupljenje krvi in je deček po hudem trpljenju na veliki petek umrl.

* **Smrt v vodnjaku.** Na severnem koncu Noršincev so te dni otvorili v hiši Jožka Vavpotiča vinoč pod vejo, katerega je posetil tudi mizar-ski mojster Janez Bot, ki se je zvečer odpravil domov. Na Vavpotičevem dvorišču je star, obzidan studenec še na vedro, kakršni so pri nas že skoro popolnoma izginili. Nekateri pravijo, da je bil studenec ob tistem času kakor navadno pokrit, drugi pa trdijo, da je bil odprt in da je vedro viselo vanj. Dejstvo je, da je gospodinja, domača hči, zaslišala pljusk v vodo. Pohitela je k studencu in opazila, da leži Bot z glavo navzdol v studencu. Poklicala je na pomoč goste, ki so ponesrečenca za noge potegnili iz precej plitvega studenca. Pri tem jim je močni in težki ponesrečenec ponovno zdrknil v globino. Rešitev pa je prišla itak prepozno, ker je bil Bot že mrtev. Pri padcu se je nesrečnik po obrazu močno potolkel in kri mu je tekla iz nosa in ust. Kako se je nesreča zgodila, bo menda za zmerom ostalo nejasno. Najbrž se je Botu po vinu zahotelo vode, katere si je hotel zajeti z vedrom. Sodi se, da je pri tem omahnil v studenec in padel na vedro s tako silo, da je omedlel in se zalil. Bot je bil dober mizar in priljubljen mož.

* **Razne nesreče.** Dijak France Hvastija, 13letni sinko posestnika iz Savelj, je lani poleti našel v Ježah ob Savi staro vojaško granato, ki jo je ponesel domov. Za nevarni predmet se pozneje ni brigal. Šele te dni jo je zopet nekje iztaknil in jo ponesel na polje, kjer je pričel razbijati po železu. Nenadoma je sledil silen pok, kajti granata je eksplodirala in so njeni drobci fantu razmešarili obe roki, poškodovali obraz in desno nogo. Nesrečnega dečka so prinesli ljudje na njegov dom, nakar so ga odpeljali v ljubljansko bolnico. — Tjakaj so pripeljali tudi 40letno posestnico Marijo Lahovo iz Dolskega. Žena je padla z voza, ker so se splašili konji, in to tako nesrečno, da je prišla pod voz, si zlomila desno nogo in dobila tudi notranje poškodbe. — Pri delu se je ponesrečil tudi 30letni delavec Janez Mrhar iz Dolenje vasi, ki je padel in si zlomil desno ključnico. — Pri razstreljevanju kamenja se je ponesrečil v kamnolomu 62 letni preužitkar Franc Mastnak iz Bukovja pri Slivnici. Dobil je hude poškodbe na obrazu. — V Celju je padel na Slomškovem trgu pod voz 32letni trgovski pomočnik Friderik Čerenjak, doma iz Čreta, in si zlomil desno nogo. — Pred dnevi jo je hudo izkupil 61letni dninar Andrej Pekošak od Sv. Tomaža pri Šmarju. Fantje, ki jih je miril, so ga močno ranili na rami in na desni strani glave. — Pred dnevi je padla v hudojamskem premogovniku pri Laškem težka gruda premoga na desno nogo 22letnemu rudarju Martinu Jakopiču iz Debra in ga poškodovala na stegnu. — Enaka nesreča je doletela v državnem rudniku v Straži-Krapini 20letnega rudarja Ivana Krljca iz Lepinjaka. Velika premogovna ruda se mu je zvalila na levo nogo in mu zlomila kost v stegnu. — 22letnega hlapca Karla Resnika je pri delu udaril konj s kopitom tako močno po glavi za levim ušesom, da mu je zlomil lobanjsko bazo. Poškodba je zelo huda. — V celjski klavnici se je pripetila 27letnemu

DOPISI

BOŠTANJ OB SAVI. Zveza kulturnih društev priredi v zvezi s Higijenskim zavodom iz Ljubljane v nedeljo 12. t. m. ob 11. uri dopoldne v šoli filmsko predavanje »Kako ostanem zdrav«. Predavanje bo zelo zanimivo, poučno in brez vstopnine, zato poset predavanja toplo priporočamo.

PREKOPA PRI VRANSKEM. Dne 5. t. m. je župan občine Prekopa Košir Ludovik izročil odlikovancu Vraniču Jakobu, posestniku v Prekopi in vojnemu invalidu brez desne rok, zlato kolajno za državljanske zasluge ob navzočnosti občinskega odbora in zastopstva domačega gasilnega društva. Odlikovancu priskrbo čestitamo!

ŠMARJE PRI JELŠAH. Dramski odsek Sokola je vprizoril dne 27. in 28. marca na novem odru dobro naštudirano Molierejevo komedijo »Skopuh«. Igra, ki je zelo težka in zahteva same dobre igralce, je v moralnem in gmotnem oziru uspelo nad vse pričakovanje. Vsi igralci so častno rešili vloge in pokazali, da zmorejo tudi težje vloge. Občinstvo, ki je obakrat napolnilo dvorano, je z zanimanjem sledilo igri in ni štedilo z aplavzom. Želimo, da nam dramski odsek priredi kmalu novo igro.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

mesarskemu pomočniku Francu Lešniku nesreča pri klanju živine. Na neki kosti mu je nož spodletel in se mu zasadil v levico. Lešnik si je prerezal kito sredinca.

* **Velika žaga pri Vitanju zgorela.** Na Fužinah pri Vitanju se je na veliki petek zjutraj iz neznanega vzroka vnela velika žaga zagrebškega podjetnika Blühja in zgorela do tal. Škoda znaša nam 1 milijon dinarjev in je le delno krita z zavarovalnino. Zaradi uničenja obrata je na cesti blizu 50 delavcev, med katerimi jih je mnogo z rodbinami.

* **Skrivnostna najdba človeškega okostja na Pohorju.** V Smolniku pri Rušah je neki delavec med delom zadel na človeško okostje. Ugotovili so, da gre za moško okostje, najbrž za nekega turista, ker so kraj njega našli ostanke nahrbtnika. Ugotovljeno je tudi, da je bil mož oblečen v dolge kariraste hlače. V neposredni bližini trupla, ki je ležalo tam že najmanj leto dni, so našli tudi slamniki in vojaški samokres. Ker od trupla niso našli drugega nego okostje, je vsa zadeva zavita v skrivnostno temo. Možno je, da je mož postal žrtev nesreče, ni pa izključeno, da je izvršil samomor ali da je postal žrtev zločina. Orožniki so uvedli preiskavo.

* **Tragična smrt sedemletnega dečka.** Rodbino Dermotovo v Gornji Radgoni je zadela huda nesreča. Gosp. Mihael Dermota ima v Biserjanah pri Sv. Juriju ob Ščavnici usnjarsko podjetje. Te dni, ko so bili v delavnici v polnem teku vsi stroji, je zašel tja tudi 7letni Dermotov sinček Jožko. Ko se je približal transmisiji, je otroka zgrabil jermen in ga večkrat v zraku zavrtel okrog kolesa, nato pa z vso močjo vrgel na tla. Otrok je ostal na mestu mrtev.

* **Ogenj zaradi nerodnega dimnika.** V sredo dopoldne je požar uničil dom g. Vincenca Greglja v Planini pri Studencu, v katerem je stanoval posestnikov vinar. Kako je prišlo do požara, se ne ve. Najbrž se je užgala slamnata streha, ki je pokrivala lepo leseno stavbo. Iz kuhinje je vodil lončen dimnik, ki se je pri prehodu skozi streho končeval v pločevinastega. Ta je najbrž pregorel in tako povzročil nesrečo.

* **Huda nesreča pri obešanju zvona.** V ljubljansko bolnico so pripeljali zelo poškodovanega 55letnega strojnika deželne elektrarne v Zirovnici g. Petra Gateja. Mož je pomagal obešati v cerkveni stolp nov zvon. Nesreča pa je hotela, da je z zvonom in tramovjem vred zgrmel na tla, kjer je obležal hudo poškodovan.

* **Nesreča z motornim kolesom.** Hudo se je ponesrečil v nedeljo stražnik Jože Zorec iz Ljubljane. Peljal se je z motornim kolesom na Brezovico, pri nagli vožnji je pa nevarno padel. Zlomil si je nogo, ima pa tudi hude notranje poškodbe.

* **S kolesom pod konjem.** Mizarski mojster Ivan Lavriha iz Št. Vida nad Slično se je peljal s kolesom proti domu. Nasproti mu je prišel neki voznik, kateremu se ni mogel izogniti. Zavozil je s kolesom pod konja in voz, si zlomil nogo in dobil precej občutne poškodbe po vsem telesu.

* **Žaga pri Bledu žrtev plamenov.** Posestnik g. Valant iz Zasipa je imel četrte ure od Bleda veliko leseno žago na električni pogon. Zaradi lesne krize je delo na žagi že več tednov počivalo in so šele pred kratkim zopet začeli obratovati. Te dni pa se je zjutraj iz neznanega vzroka nenadno pojavil v žagi ogenj. Prestrašeni ljudje, ki so prihiteli od raznih strani na pomoč, so hoteli ogenj pogasiti, toda vse prizadevanje je bilo brez uspeha. Ognjeni element ni prenehal delovati prej, dokler ni žaga zgorela do tal. Ker je žaga k sreči stala na samem, ni bilo nevarnosti, da bi se požar razširil.

* **Avtomobilska nesreča v Kozarjah.** V torek se je pripetila na Tržaški cesti v Kozarjah huda avtomobilska nesreča. Po Tržaški cesti se je vračal iz Italije, kamor je bil napravil izlet, vseučiliški profesor dr. Stanko Kostliva iz Bratislave na Češkoslovaškem v družbi svoje 25letne hčerke Ljudmile in šoferja Vaclava Tesare. Šofer je vozil s precejšnjo brzino in se je v Kozarjah ognil nekemu otroku. Pri tem pa je hotela ne-

sreča, da je avto zavozil tik ob cestni kamen in mu je istočasno počila pnevmatika. Voz se je v diru zaokrenil in že naslednji hip treščil v bližnje drevo. Strahoviti sunek je vrgel šoferja Tesaro naprej, da se je zaletel z glavo v šipo in dobil hude ureznine. Ljudmila Kostlivova je padla na levo roko in si nalomila kost. A profesor sam, ki je sedel poleg hčerke, se je pravočasno prijel za steno karoserije in se obdržal na sedežu in tako ostal nepoškodovan. Poškodbe obeh ponesrečencev so precej hude in bo potrebno daljše zdravljenje.

* **Prekletstvo alkohola.** Ko je nedavno vozil mariborski mestni avtobus na progi Maribor—Sv. Martin pri Vurberku, je sredi ceste med dupleškim mostom in gostilno župana Partliča naletel na deklico, učenko 4. razreda ljudske šole, Ano L., ki je tam ležala s krvavim obrazom. Poleg nje pa je čepela okrog 35letna ženska, tudi vsa krvava po obrazu. Ugotovili so, da sta bili obe do nezvesti pijani. Obe žrtvi alkohola so odpeljali do župana Partliča.

* **Posledica fantovskega pretepa.** V soboto so neki fantje ponoči napadli na Ponikvi ob južni železnici 20letnega dninarja Rudolfa Tuhea in ga tako pretepli, da je fant moral poiskati zdravniško pomoč v celjski bolnici.

* **Slaboumnik pobegnil orožniku.** Te dni zvečer se je v Trebnjem ob prestopu iz ljubljanskega na šentjernejski vlak nenadno iztrgal iz rok službujočemu orožniku neznan moški, ki se je zatekel v gostilno g. Alojzija Pavlina. Tam je ugasnil sobno luč in se skril pod mizo. Pavlinovi so poklicali domačega orožnika g. Adamiča. Nastala pa je praveca borba med obema in po velikem naporu se je posrečilo s pomočjo domačega hlapca prijeti neznanca in ga odvesti začasno v zapor tamkajšnjega sodišča. Neznanec je slaboumnik z domišljijo, da ga zasledujejo, in se piše Sevšek Franc, upokojeni rudar, doma iz Št. Ruperta na Dolenjskem, kamor ga je hotel odvesti orožnik iz Trbovelj, kjer se mu je omračil um.

* **Uho mu je odgriznil.** France Jeran, 20letni delavec v Ljubljani, je na veliko nedeljo zvečer popival v Pakjovi gostilni na Dunajski cesti. V gostilni je nastal pretep, med katerim je nekdo Jeranu odgriznil levo uho.

* **Junaki noža.** Na veliko soboto proti večeru se je nahajala v neki gostilni na Produ pri Kamniku družba fantov iz kamniške okolice, ki so bili že precej vinjeni. Iz družbe se je izločil 25letni Pirš Jakob, uslužbenec pri g. Jagodiču iz Grabpa. Za njim so skočili 27letni Vrhovnik Franc in njegov 21letni brat iz Bukovnika in Ulčar Franc iz Nožic pri Homeu. V rokah napadalcev so se zasvetili noži. Pirš se je takoj po napadu zgrudil na tla, nakar ga je trojica pričela obdelavati z žepnimi noži in mu zadala tri rane v hrbet in eno v stegno, najhujšo pa pod srcem. Po klanju so se fantje umaknili zopet v gostilno in nadaljevali pitje. Očividec napada je bil Repanšek Lovrenc, ki je o zločinu obvestil orožnike, ki so aretirali vse napadalce. Ti seveda tajijo krivdo in sploh ne priznavajo udeležbe. Repanšek pa trdi, da je dobro videl, kako sta oba brata Vrhovnika suvala z nožem. Po zaslišanju in preiskavi na policiji so aretirance odvedli v sodne zapore.

* **Tat v trebanjskem župnišču.** Neznani tat je v eni zadnjih noči ukradel trebanjskemu kaplanu g. Stanku Jegliču skoro novo kolo s hodnika župnišča, a dekanu g. Tomažiču kolesarsko zračno sesalko. Poleg tega pa se je še v kuhinji okrepčal z mlekom, vinom in suhim mesom. Orožništvo tatu pridno išče.

* **Zaradi odpovedi stanovanja ga je ubil.** Delavec Franc Zorec na Žalah pri Kamniku je s sekiro pobil Franceta Remsa, po domače Nograška, ki je Zoretu in njegovi družini odpovedal stanovanje. Remsa so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je nesrečnik, ki je bil malo slaboumen, sicer pa miren človek, kmalu po prihodu podlegel poškodbam. Zoreta, ki je star 51 let in je bil delavec v Knafličevi tovarni usnja, so aretirali. Zločinec je uboj priznal.

* **Roparski napad v gozdu.** Te dni se je vračal pesestnik Martin Erman iz Št. Lenarta v Slovenskih goricah domov v Partinje. Na potu skozi gozd se mu je pridružil neznan, okrog 45letni postopač podolgastega obraza in povešenih svetlih brk in se zapletel z njim v razgovor. Naenkrat pa se je tujec obrnil proti Ermanu in zahteval od njega denar, nato pa začel po Ermanu mahati s palico. Erman je segel v žep in vrgel roparju denarnico z večjo vsoto pred noge. Neznanec je pobral plen in izginil v gosto zarasel gozd. Orožniki zasledujejo roparja.

* **Krvav pobjoj na Sv. Katarini.** Gora Sv. Katarina, kjer je oba praznika kar mrgolelo izletnikov, je bila v ponedeljek pozorišče krvavega dogodka. Več delavcev se je v pijanosti začelo obdelavati z noži. Žrtev pretepa je postal 20letni delavec Rudolf Škrabel, zaposlen v tobačni tovarni v Ljubljani. Fant je dobil več sunkov z nožem v glavo, hrbet in levo nogo, kjer ima prerezano žilo. Nesrečnega fanta so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **Uboj zaradi malenkostnega papirja.** Te dni se je vračal v Ljubljani 21letni delavec France Štrajner, doma iz Velikega Gabra nad Litijo, v družbi svojega stanodajalca Martina Kržišnika in njegove žene iz neke gostilne v Linhartovi ulici po Dunajski cesti proti domu. Med potjo pa sta se s Kržišnikom pomenkovala o nekem Bosancu, s katerim se je Štrajner pred dnevi sprl v neki gostilni. Med pomenkom pa je opazil Štrajner onkraj ceste nekega zidarskega delavca, ki se mu je takoj videl znan. Zato se je obrnil h Kržišniku in dejal: «Poglej onega Bosanca! Prav ta je tisti, s katerim sva se tepla.» Štrajner je takoj nato stopil čez cesto pred Kačičevo gostilno in sta z Bosancem menjala samo nekaj besed. Naslednji hip je Bosanec segel v žep, naglo potegnil iz njega velik nož in že tudi zamahnil proti Štrajnerju, ki se je nevarno ranjen zgrudil na tla. Ranjenca so prepeljali v bolnico, kjer je kmalu podlegel poškodbi. Morilec, 24letnega Bosanca Ibrahima Hamzića, so aretirali.

* **Tatvina skozi okno.** Učitelj g. Klemenc v Sevnici je te dni opazil, da mu je izginila iz zaklenjenega stanovanja razna obleka in tudi listnica, toda na srečo brez denarja. Tatvina je bila izvršena najbrž v večernih urah, ko stanovalec še ni bilo doma. Tat se je splazil skozi okno v prvem nadstropju osnovne šole, dokoder je priplezal po strelovodni žici. Na zidu šolskega poslopja so se še poznali sledovi bosih nog. Tatvine je osumljen neki mladoletni izprijenec.

* **Žrtev zločinca je postal v Pelezu v Banatu.** g. Franjo Lorenci, posestnik in lesni trgovec od Sv. Primoža nad Vuzenico. Mož si je napravil skladišče s parno žago v Pelezu v Banatu. Lorenci je v začetku marca odšel po opravkih v Banat, nameraval pa se je kmalu vrniti. Pred nekaj dnevi je še pisal ženi, da se vrne domov v nedeljo ali pa v ponedeljek. Namesto njega pa je prišla brzobjavka, da ga ni več med živimi. Lorenci je bil v poslovnih zvezah z banaškim trgovcem Jurijem Žebeljanom, po katerem je prevzel v zadnjem času zastopstvo neke tvrdke. Ob tej priliki so prišli med njima navzkriž neki računi, nihče pa ni slutil, da bo zaključek tako strašen. Žebeljan je prišel te dni zjutraj k Lorenciju v skladišče in zahteval od njega poravnava nekega računa. Ob tej priliki sta se sprla. Žebeljan je jezen odšel, čez čas pa se je vrnil, potegnil samokres in oddal na trgovca Lorencija tri strele. Vsi streli so bili smrtonosni in je eden zadel neresčno žrtev naravnost v srce. Lorenci je bil takoj mrtev. Žebeljana pa so kmalu nato zaprli.

* **Vlom v trgovino v Kranju.** Drzen vlom je bil izvršen v noči med 1. in 2. t. m. v trgovino g. Arnska Petra v Kranju. Ko je g. Arnsšek 2. t. m. zjutraj odprl trgovino, še ni niti slutil, kaj se je zgodilo. V trgovini je bilo vse na svojem mestu. Ker je prejšnjega dne vse blago pregledal in pospravil, se mu je naenkrat zazdelo sumljivo, ko je opazil, da se je kos moškega sukna čez noč znatno stanjšal. Pomočnik g. Ivo Wendling je takoj zmeril blago. Bilo ga je še kakih 8 m, dočim

sta ga prejšnjega dne namerila 15 m. Pregledala sta nato še druge kose in ugotovila podobno. Zmanjkale so najboljše vrste moškega in ženskega blaga za obleke, plašče, kostume in srajce. Natančna preiskava s pomočjo domačih orožnikov je ugotovila, da je vlomilec prišel v prodajalno skozi vrata stranskega lokala trgovine. Morda je bil pred vlomom skrit v kleti. Ko je bila trgovina zaprta, je lahko mirno in nemoteno rezal blago od posameznih kosov.

* **Finančni stražnik zabodel delavca.** V Železnikih se je na velikonočni ponedeljek pripetil pod vplivom alkohola krvav dogodek. V Bogatajevi gostilni se je zbrala večja družba gozdnih delavcev. Kmalu je prišel v družbo finančni stražnik Anton Kortiš iz Železnikov. Fantje so hoteli iskati dobre volje v vinu, začeli pa so tudi dražiti finančnega stražnika. Vsa družba se je zasedela v gostilni pozno v noč in se pomenkovala o dogodkih v teku praznikov. Razgovor je postajal vedno živahnejši, zlasti pa se je razvnel, ko so načeli vprašanje streljanja na velikonočno nedeljo pri procesiji. V gostilno je prišel tudi domači orožnik, ki je pomirjevalno vplival, zlasti tedaj, ko je zaradi streljanja padlo med financarjem in fanti nekaj ostrih besed. Malo po polnoči se je družba razšla in je delavec Čemažar na poti nekoliko zaostal. Naenkrat so fantje začuli oster vzklík, nekaj trenutkov nato pa je Čemažar pritekel za njimi in jim dejal: »Zaklan sem!...» Že hip nato se je Čemažar zgrudil na tla in mogel le še povedati, da ga je napadel finančni stražnik Anton Kortiš. Vsega okrvavljenega so prenesli tovariši Čemažarja takoj k zdravniku dr. Strnadu, ki je ugotovil, da ima Čemažar nad 10 cm globoko rano v hrbtu. Zdravnik mu je rano takoj izpral in obvezal, potem pa je nezaveznega prepeljal s svojim avtom v Ljubljano v bolnico gospod Kržišnik. Zadeva je bila takoj javljena orožnikom, ki so že ponoči zaslišali napadalca. Kortiš je zločin sprva tajil, toda orožniki so našli pri njem krvav nož in spričo tega dokaza se je moral Kortiš udati. Izgovarjal se je pa, da je storil to v silobranu, toda Čemažarjevi prijatelji in domačini izpovedujejo drugače. Stražnika Antona Kortiša so orožniki ponovno zasliševali in ga pustili, dokler se žalostni dogodek ne razčisti, še v službi.

* **Pri zaprtosti in hemeroidih,** motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franc Jožefova« grenčica, večkrat na dan použita, izvrsten pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolenjih, da deluje »Franc Jožefova« voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franc Jožefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Usoden presledek

Zgodbica.

Sršenova Metka je bila navihanka prve vrste. Največje veselje ji je bilo spravljati v zadrego fante, ki so radi videli njeno čedno postavo. Posebno si je privoščila Vrtačnikovega Petra, 19letnega, toda še neizkušenega fanta, ki je zardel ko kuhan rak, če jo je ugledal. To je Metko prav veselilo.

Peter je mladenko skrivaj oboževal in kadar jo je videl, ni znal več prestopiti, ni vedel kam z rokami in pogled je obrnil v tla ali pa kvišku. Bilo mu je, kakor da so njegove roke nekaj neznansko smešnega. Ker mu je krojač žepe previsoko prišil na že itak kratki suknjič, tudi ni mogel imeti rok v žepih. Da bi ne imel nezaposlenih rok, je rad prižgal cigareto, tedaj pa mu je silil dim v oči, ki so se solzile.

»Kaj se jočeš, Peter?« ga je podražila nekoč Metka in ga hudomušno pogledala v obraz čisto od blizu, »za Boga, saj menda ni kdo umrl pri vas?«

Fanta je ta odgovor vrgel čisto iz ravnotežja. Zajecjal je nekaj nerazumljivega in se pognal naprej. Ker pa je pogled obrnil v nebo, da bi ušel

Metkinim očem, se je spotaknil na kamenu in se zvalil, kakor je bil dolg in širok, v cestni prah.

Mladenka je prasnila v smeh, da ni mogla do besede, dasi bi bila silno rada še kaj pripomnila. Peter pa je bežal, kolikor so ga nesle noge. Ves osramočen je premišljal svoj smešni položaj, preklinjal izdajalske oči in jim obetal, da jih razpraska. Tudi roke bi si bil najrajši odsekal, da bi mu več tako nesramno smešno ne visele od telesa. Toda če si odseka levico, kako naj potem odstrani desnico, ki je prav tako smešna. Slednjič je sklenil, da se ubije in tako kaznuje vse neposlušne ude, ki se nočejo postaviti pred Metko v pravi položaj.

Ta misel ga je pomirila. Prišel je medtem v gozd in sedel na mehki mah. Tu je ugibal, kako naj izvrši svoj sklep. Da bi se obesil se mu je zdelo prenečastno; tudi ni imel pri sebi ne vrvi ne noža, da bi si narezal srobotja.

Tedaj mu je pogled obtičal na visoki stožčasti skali, ki se je na nasprotni strani dvigala iz gozdnega pobočja. Urno je stekel do nje z namenom, da se vrže v prepad.

Telesni napor je okrenil njegove misli zopet na drugo pot. Prišedšega na vrh skale je obšla Petra neznanska groza pred onostranstvom. Preklinjal je svojo neodločnost in jokal od jeze in žalosti.

Medtem je solnce začelo zahajati. S poslednjimi žarki je poljubljalo belo cerkev na planoti in se poslavljal od gorskih vrhov.

Krasen prizor je ganil Petra. Kalebajoč med različnimi misli je slednjič sklenil, da se tudi on poslovi in odide v svet. Pozabiti hoče Metko in postati mož.

Zadovoljen sam s seboj se je previdno vračal s skale po ozki poti, oprijemaje se stenskih robov in grmovja, rastočega med razpokami. Že se je mračilo, ko je došel do usodnega mesta, kjer je prej, ne meneč se za življenje, hladnokrvno preskočil poldrug meter dolg presledek. Opazil je, da se na oni strani nima kam prijeti, kakor se je prej pri skoku semkaj za ta pritlikavi borovec. Pripravil se je enkrat, dvakrat za skok, a pogled v 20 m globočine mu je vzel pogum.

Drugo jutro je vsa vas iskala Petra, ker ga skrbna mati ni našla v njegovi postelji na skednju. Zadeva je prišla na uho tudi Metki in spekla jo je vest, ki ji je očitala, da je ona kriva, če se je fantu kaj primerilo. Ko je tako brskala po svojem srcu, je ugotovila, da ji je Peter prav za prav ljub in drag. Skrival je odšla z doma in sledila fantu. Prišedši v gozd je začela klicati Petra na ves glas. Toda nihče se ni oglasil. Že se je mislila vrniti, ko ji je pogled padel na skalo, pred katero se je znašla. Videlo se ji je, da se gori nekaj sumljivo giblje. Misleč, da se je ujela srna med rogovile, je ubrala pot na skalo, da bi, če mogoče, ujela žival živo. Do tistega presledka je bila steza še dosti varna in Metka je kmalu prišla na lice mesta.

Peter se je bil ponoči dolgo boril z zaspancem, vedoč, da bi v spanju telebnil v globočino. Naposled se je s pasom privezal za borovec. Tako je dremal nekaj ur, a s prvim svitom se zbudil in poskušal, kako bi se mogel rešiti. Iskal je drugega izhoda, a vse zaman. Ves obupan se je vrnil k usodnemu mestu in začel klicati na pomoč. Nihče se ni odzval. Fanta je začelo resno skrbeti, kako se naj reši. Oglašati se je začel tudi želoдец.

Naenkrat se je Peter zdrznil in toliko, da ni zopet zardel, kajti zagledal je Metko, ki je hitela proti usodnemu presledku.

»Za Boga, Peter, kaj pa iščeš tam?« ga je ogovorilo dekle z najsilnejšim glasom.

»Tebe gotovo ne!« se je odrezal fant z bolestjo in jezo v srcu.

»Verjamem!« se je zasmejala Metka, »ali jaz iščem tebe.«

»Izgini mi izpred oči, hudoba!«

»Peter, bodi pameten in pojdi domov! Vse te išče in tvoja mati je v silnih skrbih. Dobro, da sem te našla! Kako si vendar prišel na ono stran?«

»Kaj te briga, skrbi zase!« jo je zavrnil fant. »Kako si odljuden, Peter! Ali me nimaš nič rad?«

»Nič!«

»Lažeš!«

»Prav gotovo ne.«

»Pa imam jaz tebe rada. Če nočeš ti do mene, pridem pa jaz k tebi!« se je poredno zasmejala Metka.

»Stoj!« se je prestrašil fant, »kaj ne vidiš, da ne morem nazaj.«

»Kako si pa tja prišel?«

»Če se človek misli ugonobiti, se ne menja za nevarnost.«

»Ti si se hotel ubiti?«

»Gotovo!«

»Zaradi mene?«

»Da! Ne! Zaradi sebe!«

»Že razumem! Norček, kaj misliš, da sem res tako nedosegljiva?« je ušlo mladenki, da je sramežljivo zardela.

»Zame menda že!« je odgovoril Peter in srce mu je začelo hitreje biti.

»Plašno srce še ni nikoli osvojilo dekleta!« ga je zbadla Metka, »že vidim, da ti moram sama zgraditi most do sebe!«

To rekši je odbrzelo dekle in zamahnilo z roko fantu, ki je klical za njo, naj počaka.

Precej časa je minilo, preden je Peter zopeč ugledal Metko, ki se je vračala z močnim kolom, katerega je položila preko prepada in tako otvorila fantu most.

Skoro nato je Peter objel svojo sladko rešiteljico in jo krčevito stiskal na srce.

»Pusti me!« se je branila Metka zaradi lepšega, a skoro so se znašla njuna usta v vročem poljubu.

Dva srečna človeka sta se vračala po ozkem skalnatem grebenu v dolino in prav nič se jima ni mudilo.

—ek.

Zareklo se mu je.

Dušan: »Ti si prvo dekle, ki sem ga poljubil.«

Vera: »Verjamem, dragec!«

Dušan: »Si pa tudi prva, ki mi to verjame...«

V sovjetski Rusiji.

Star žid vzdihne: »Glejte, kako se časi izpreminjajo! Pod carjem sem se moral dati krstiti, da sem prišel na vseučilišče; ko je pa hotel na visoko šolo moj sin komunist, je moral stopiti v zvezo brezvercev...«

ZDRAVSTVO

Otroška noga

Matere lahko preprečijo, da ne bodo imeli njihovi ljubljenci slokih nog, ki jih napravijo za vse življenje nesrečne revčke.

Telesno in duševno dobro vzgojen otrok je tudi odpornejši proti vsem škodljivostim kakor zanemarjen. Mnoge pohabe in slabo držanje v otroški dobi se prav lahko preprečijo s pravilno oskrbo dojenčkov, naravno hrano, čistočo in pametnim oblačenjem. Skriviljenje hrbtenice ima svoj vzrok že v nežni mladosti in ga je krivo predvsem zanemarjenje otroka.

Nikar otroka prezgodaj ne pestujete in ga ne zalagajte sedečega z blazinami. Počakati je treba, da se otrok sam vsede. Ko bo otrok dovolj močan, se bo sam dvignil. Vstajanje mu olajšamo, če ga položimo na trebuh, ker tako začne otrok najprej laziti. Zdravi otroci naj mnogo ležijo nepoviti in celo nepokriti, da se lahko gibljejo po mili volji. Če postavljamo otroka prehitro na noge ali ga devamo celo v posebne hodilne priprave, se pokažejo na nogah poškodbe, katerih najtežja je ploska (medvedova) noga.

Nega otroške noge je prav potrebna, da se izognemo stalnim poškodbam. Zato je prav ne-spametno, obuvati otroka, čim se postavi na

noge, v neodjenljive čevlje, kjer se ne morejo gibati in krepiti prsti. Mnogo na boljšem so noge otrok, ki letajo bosi okrog. Zato je nešpametno, da naša kmetijska in delavska mati posnema gosposke razvade in tlači že dojenčku usnjene čevlje na noge, češ, da se ne bo prehladil.

Nikoli naj mati ne sili otroka na noge in ga naj ne jemlje na dolge poti, ker tako presiljenje otrokovih nog pušča posledice za vse življenje. Paziti je tudi na to, da otroci ne stavijo pri hoji stopal navzven. Edino opravilo otroka naj bo igranje. Pustite jih, naj skačejo in polegajo po ledinah na solcu, čim bo zemlja zadosti ogreta.

Nikoli ne pošiljaj otrok pred šolsko dobo v šolo, češ, da je že zadosti brijten. Tudi jih doma ne pusti predolgo sedeti pri učenju, šivanju in podobnem, da se otrok ne navadi na slabo držanje telesa. Zdravje in pravilna rast sta za otroke največja dota, ki jo mora dati svojemu otroku vsaka resnična mati.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

VZOREN DUHOVNIK.

Gerovo, ob koncu marca.

Pravi dušni pastir ni poklican samo zato, da vrši službo božjo v cerkvi, ampak se od njega pričakuje, ker ima velik vpliv in neposreden dotik z ljudstvom, da z izobraževalnim delom in smotrenim poukom izven cerkve izpolnjuje svoje poslanstvo v korist naroda in vere. Vidno se lahko opazajo dobre posledice, kjer deluje tak župnik, posebno v primeri s farani, kjer župniki uporabljajo cerkev in prižnico še za druge svrhe, za katere nista namenjeni. Treba se nam je ozreti le v nedavno politično preteklost in nespodobno volilno agitacijo, da se o tem prepričamo. Takim naj velja geslo: «Kar boste sejali, to boste želi!»

Vzor duhovnika je naš g. Jerko Čukli, ki je odlikovan z redom Jugoslovenske krone v priznanje za svoje prosvetno in vzorno delo, ki ga vrši že več let v našem kraju. Svoj poklic izvršuje enako, kakor je za njega čutil nagnjenje, ko se je kot mornariški kapetan odločil, da se posveti duhovništvu. Potrebno je le, da vprašate kogarkoli v fari o njegovem delovanju, in dobili boste dokaz njegove splošne priljubljenosti in spoštovanja. Lep red v cerkvi, velika udeležba ljudstva pri cerkvenih opravilih, napredek pri cerkvenem imetju, a zraven tega delo med ljudstvom in po narodni čitalnici v izobraževalnem in gospodarskem smislu pričajo najbolje o zaslugah g. župnika, kot moža širokega duševnega obzorja.

Vsako nedeljo g. župnik prireja s pomočjo g. nadučitelja kinematografske predstave, ki imajo svojo posebnost v tem, da tudi sam slika s filmskim aparatom prizore iz narodnega življenja, okolico, vodne slapove in drugo, ki jih potem prikazuje pri predstavah. Za skromno vstopnino enega dinarja se ljudem nudi mična in poučna zabava. Dohodki od tega gredo za nabavo cerkvenih predmetov. Tako imajo te predstave dvojno korist. Denar, ki ga vsakdo rad da za zabavo, se po drugi strani zopet vrne narodu.

G. župnik je bil povabljen v Čabar, kjer mu je g. sreski poglavar izročil odlikovanje s prigodnimi besedami. Čestitkam se pridružujemo tudi mi, želeči zaslužnemu g. župniku še mnogo uspeha pri njegovem naprednem delu v korist svojega naroda in vernikov.

KLJUČAROVSKO PISMO.

Dolgouhca bo treba uničiti. — Pijanec je sirovo pretepel svojo ženo. — Denarja ni bilo za smodnik.

Ključarovi pri Ormožu, aprila. Hvala Bogu, da je zima vendarle vzela slovo. Mislili smo že, da se je letos ne bomo rešili. Posebno delavci smo bili hudo prizadeti, ker nismo mogli tako dolgo ničesar zaslužiti. Zdaj upamo, da bo zopet boljše.

Posestniki sadnih vrtov se upravičeno hudojejo nad dolgouhim grešnikom — divjim zajcem, saj je ta mrcina pri posameznih posestnikih uničila toliko mladega drevja, da znaša škoda več, kakor je občina dobila zakupnine za lov v 50 letih. Skupna škoda v vsej občini mora biti prav ogromna. Zato je splošna sodba, da bo treba zajca popolnoma uničiti in lovski zakon v tem smislu izpremeniti.

Sneg je napravil pozimi precej škode na poslopih. Prizadeti posestniki že prav pridno grade nova ostrešja. Samo eden je drugih misli. Menda si misli: Bog mi je podrl in naj zdaj zopet napravi novo ostrešje na hleve.

Na veliko soboto zvečer, ko so bili ljudje po večini pri kresih, smo imeli svojevrstno vaško senzacijo. Pri neki hiši je namreč nastal velik krik na pomoč. Ljudje so hiteli gledat, kaj je, in ko so pribežali do hiše, so videli, da je pijani mož zverinsko pretepal svojo ženo. Nesrečni alkohol, koliko že imaš grehov na svoji grbi!

Tistega nesrečnega povzročajočega streljanja letos ni bilo toliko kakor druga leta. Se pozna, da je denarna kriza in fantje nimajo denarja za smodnik. To je kar prav, imajo vsaj cele roke. Le gospodje zdravniki imajo manj dela.

OGENJ ZANETEN PO ZLOBNI ROKI.

Šmartno ob Paki, aprila.

Na veliki petek se je gostilničar gosp. Ivan Letonja, po domače Martin, iz Velikega vrha vozil pozno ponoči iz Šmartnega ob Paki domov. Preden je šel počivat, je pregledal še vse prostore, če je vse v redu. Nenadno pa ga je ponoči, ko je še trdno spal, zbudila žena, češ, da čuje neki šum iz gospodarskega poslopja. V zli slutnji sta oba vstala in prestrašena ugotovila, da je gospodarsko poslopje v plamenih. Bilo je četrta na 11. uro. Skušala sta gasiti, a je bil njun trud brezuspešen.

Kmalu so na kraj požara prihiteli gasilci iz Šmartnega ob Paki in iz Paške vasi brez brizgaln, ker v bližini Letonjeve gostilne ni zadosti vode. Prinesli so s seboj samo kavlje.

Goreče poslopje je zgorelo do tal, vendar ogenj ni zajel močno obokanih vinskih kleti, ki so se nahajale pod gospodarskim poslopjem. Živino so rešili, dočim so stroji in gospodarsko orodje zgoreli s poslopjem. Škoda znaša nad 40.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino.

Sodi se, da je bil ogenj podtaknjen. Morda je zanetil ogenj isti zlikovec, ki je že lani spravil dva gospodarja v nesrečo.

PREKMURSKI GLASNIK

ADRIJANSKO PISMO.

Dekleta gredo v Francijo — Ustanovitev gasilnega društva — Strašen prizor goreče živine Adrianci, v začetku aprila.

Drobne ptice nas zopet razveseljujejo s petjem, a vesela fantovska pesem bo vsakčas utihnila. Dekleta odpotujejo v Francijo na delo, fantje pa že nosijo vojaške pozive za klobuki.

Pri nas se je že dolgo govorilo o potrebi gasilnega društva. Do ustanovitve pa iz raznih razlogov ni moglo priti. Pred kratkim smo se zopet sestali in to pot z uspehom. G. župan nam je v lepih besedah razložil pomen in važnost gasilnega društva. Nato je bil soglasno izvoljen za načelnika Lucu Štefan, za poveljnika pa Smodiš Aleksander. Mlado društvo se je takoj lotilo dela in upamo, da se bo še lepó razvilo. Prve uspehe je pokazalo že takoj po ustanovitvi pri zadnjem požaru.

Požar je nastal v sredo 1. t. m. pozno ponoči pri posetniku Žišku Janezu. Plamen je objel na mah vsa gospodarska poslopja, da ni bilo mogoče ničesar rešiti. Zgorelo je obenem par krasnih konj, dve kravi, dve svinji, 17 kokoši in vsi gospodarski stroji s tremi vozovi. Plamen je uničil tudi hišo posestnika Kovača Vincenca, ka-

teremu je prav tako zgorelo mnogo kokoši. Prizor ob gorečem poslopju je bil grozen. Sikanje plamenov in obupen klic na pomoč sta se mešala z groznim tuljenjem goreče živine. Če ne bi bilo mladih gasilcev, ki so takoj prihiteli na pomoč, bi se požar še razširil, ker je v bližini mnogo s slamo kritih hiš. Domačim gasilcem so prihiteli na pomoč še gasilci iz Peskovcev, Petrovcev in Šalovcev. Vse priznanje gre tudi našim dekletom, ki so ves čas požara prav marljivo donasala vodo.

Kako je nastal požar, še ni znano. Škoda je velika, ker sta bili obe poslopji zavarovani le za malenkost. Požari so pri nas zelo pogosti, ker so hiše nizke in s slamo krite. To je že tretji primer požara v kratkem času.

Zimski kmetijski tečaj se je vršil v Nedelici in Turnišču v času od 11. januarja do 19. februarja. Uspeh je zelo dovoljen, ker je bilo veliko število stalnih poslušalcev ki so se predavanj udeleževali vsak četrtek in vsako nedeljo po šest ur. Največ stalnih poslušalcev je bilo iz občine Nedelice, zatem pa iz Renkovcev. Predavali so naslednji gg. strokovnjaki: Armič Leopold (zemljiški kataster), dr. Fabiani Friderik (zemljiška knjiga), Krebs Arnold (sadjarstvo), dr. Lipnjak Danilo (zdravstvo), inž. Miklavžič Jože (gozdarstvo), inž. Mikuž Fran (semenogojstvo in rastlinske bolezni), Pavlica Franjo (mlekarstvo), Počkaj Jakob (kmetijsko pravo), Pušenjak Vlado (zadružništvo), inž. Sadar Vinko (poljedelstvo in travništvo), Skok Anton (živinozdravstvo), Tratnik Davorin (čebelarstvo), inž. Wenko Bendikt (živinoreja in kmetijsko pospeševanje), Znidarič Jakob (vinogradništvo).

Zapoznali velikonočni pozdravi

Naslednja velikonočna voščila smo prejeli prepozno, pa jih zato objavljamo naknadno:

Detkovic. Vsem čitateljem «Domovine» želi vsele velikonočne praznike orožniški kaplar Medvešek Ludovik.

Veles. Vesele velikonočne praznike želijo vsem bralcem «Domovine» slovenski fantje, orožniški kaplariji, služeči v Velesu: Matija Slak, Rudolf Kropič, Viktor Podgraj in Ivan Družin.

Feremoutiers (Francija). Zopet se oglašimo iz Francije in pošiljamo pristrčne velikonočne pozdrave vsem bralcem in bralkam «Domovine», zlasti Prezidancem, ki jim želimo debele kolače: Blaž Lipovac z rodbino in tovariši.

Za bližnjo spomlad

smo izdelali veliko zalogo

modernih plaščev

za gospe in dame.

Vabimo Vas na izbiro v našo najcenejšo oblačilnico.

DRAGO GORUP & Co.

konfekcijska industrija

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16, I. nadstropje.

Belokrajinski glasnik

Odlikovanja. Sreski načelnik g. Poljanec je izročil priznanim javnim delavcem Miku Cvitkoviču iz Tribuč, Janezu Bohtetu iz Čudnega sela pri Črnomlju, Janezu Smuku, županu v Podzemlju Francu Cerarju, županu občine Dobliske odlikovanja za državljanske zasluge. Z redom Jugoslovenske krone je bil odlikovan priznani narodni borec in dolgoletni župan občine Gradac Julij Matzelle.

Potres v Beli krajini. Na veliki četrtek ob 4. uri zjutraj je velik del prebivalstva Bele krajine čutil precej močne potresne sunke, ki so prebudili zaspance na njihovih ležalcih.

Sokolski kino v Črnomlju. Po posredovanju staroste br. Špira Vrankoviča je dobil Sokolski kino električni zvočnik na gramofonske plošče.

katerega je nabavila tvrdka Radioval iz Ljubljane. Izredno dobra in močna godba je vzbudila splošno pozornost.

Pretrsljiva smrt otroka v Semiču. V rodbini trgovca Mihelčiča je obolel dva meseca star otrok za lahko boleznijo v ušesih. Mati, ki je nosila otroka v naročju, je te dni z grozo opazila, da je vse popoldne držala v naročju že mrtvo dete.

Nesrečna šmarnica. Iz Vinice nam pišejo: Počasi prodira spoznanje tudi med viniške gospodarje, da ne kaže šmarnice, našega zloglasnega direktorja, še nadalje gojiti in se gospodarstvo s tem podkopavati. Žal, je premalo strokovnega poznavanja pripomočkov, predvsem precepitve. Zlasti ob Kolpi imamo mnogo dobrih vinogradnih leg, ki so polne te zalege.

ŽENSKI VESTNIK

Pravilno kuhanje

Večkrat slišimo kako kuharico pritoževati se, da se ji jed, ki jo je naredila po kakšnem novem receptu ali celo po najboljši kuharski knjigi, ni posrečila. In ker se ji ni posrečilo, dolži kuharico op navdi tisti recept, češ, da ni za nič. To je seveda napačna sodba. Vsako stvar se je treba naučiti in jo preizkusiti; če se prvič ni posrečila, se bo pa vdrugič. Lahko se zgodi, da je kuharica pri vsej svoji izkušnosti le napravila kako napako. Lahko pa je napaka tudi v čem drugem, na primer v kakovosti tvarin, ki jih je porabljala pri pripravljanju dotične jedi.

Tako igra pri močnatih jedilih važno vlogo kakovost moke. Ni vseeno, kako moko rabiš; če je važna in groba, se bo to na jedi takoj poznalo. Moka naj bo vedno suha in presejana. Isto velja za sladkor, ki mora biti presejan skozi fino sito, da je res droben kakor prah. Tudi jajca morajo biti vedno sveža, če hočeš napraviti dober sneg; iz starih beljakov boš težko stolkla dobrega.

Kar se tiče močnatih jedi, v katere pridejo sirovo maslo, sladkor in jajca, si zapomni to, da moraš najprej sirovo maslo in sladkor dobro mešati, da se to speni, mešati moraš pa vedno v eni in isti smeri in šele potem dodati rumenjake ter potem vse skupaj vsaj še deset minut mešati. Ko si opravila to, smeš šele primešati druge tvarine, kakor: orehe, mandeljne, moko itd. Prav nazadnje pa primešaj sneg, ki mora biti res dobro stepen in rahlo penast.

Zdaj pa pride še druga važna reč: kako jed spečeš. Tu je pač težko določiti čas, kako dolgo naj se eno ali drugo pecivo peče. To more recept samo približno predpisati, sicer mora pa kuharica to sama opogoditi po svojem ognjišču. Ker vsako ognjišče ima svoje posebnosti in muhe. Zato mora vsaka kuharica, ki pozna svoje ognjišče (štedilnik), vedeti, koliko sme kuriti, kadar peče, reci mo, kekse ali kako torto, in kolikšno vročino daje pečica njenega štedilnika. Če štedilnik, oziroma pečica rada zasmodi spodaj na dnu, tedaj je treba pod pekačo (pleh) položiti opeko. Če opeke ni pri roki, je dobra tudi kaka stara kozica (kaserola) ali kaj sličnega. Če pa pečica rada zažge od vrha, tedaj je treba, čim se je jed rumenkasto zapekla, položiti čez njo kos papirja. Ta papir vročino toliko zadržuje, da se jed ne zasmodi. Če je ogenj prehud, moraš papir večkrat menjati.

Priporočljivo je zlasti za kuharice-začetnice, če pripravljajo še neznano jim jed po kakem receptu, da vzamejo — recimo — samo polovico ali pa četrtino predpisane količine in s tem poskusijo, kako se jim bo posrečilo. Tako bodo same videle, kje so naredile napako, da so morda testo ali pretrdo ali pa premehko omesile. In če se je jed malo pokvarila, bodisi da ni tako vzhajala kakor treba, ali pa se je razlezla in nima lepe oblike, je treba pa drugikrat bolje na vse paziti. Lahko je tudi krivda na pečici, da je bila premalo ali preveč vroča. So pač mogoči različni

vzroki, ako se jed prvič ni posrečila. Sicer se ti pa jed popolnoma pokvariti itak ne more; glavno je naposled pri vsaki jedi to, da je dobro pečena. Zanič je samo taka jed, ki si jo napol sirovo dala na mizo. Take pogreške se varuj.

Lahko pa tudi pečivo, ki ti ni izpadlo povsem po sreči, porabiš potem na razne načine. Tako na primer, če šarkelj ni lepo vzhajal in je ostal na sredini gost in trd, ga hladnega lepo razreži na tenke kose, ga v pečici opeci, povaljaj vsak kos še v sladkorju, pomešanem s cimetom, in imaš tako opečene okusne kruhke za čaj.

Posebno s kvasom pripravljena peciva se dajo uporabiti tudi za razna druga jedila. Če testo ni presladko, lahko napraviš krušne emoke; če je pa močno sladko, ga lahko porabiš namesto žemelj in narediš prepečenec (šmaru). Ako ti kaka torta ni uspela, da se morda preveč drobi ali pa ni dovolj rahla, pa jo lepo zdrobi, dobro premešaj s stolčeno sladko smetano, jo za par ur postavi na hladno, in imaš zelo fino in okusno hladno kremo, ki jo lahko daš na mizo namesto močnate jedi. Kako popolnoma suho torto pa razreži, poskropi z rumom, primešaj to k testu, ki si ga pripravila za biskvite, in speci. Tako dobiš tako zvane punšove rezine, ki so zelo dobre.

Ako se ti je pecivo malo preveč sežgalo, odreži ali ostrgaj tiste zasmojene dele. Bolje je, da daš na mizo malo manj čedno kakor pa sežgano. Pri pecivu je treba pač vedno zelo paziti na pečico, tu je že marsikako kuharico doletela nesreča, da se ji je vsa jed sežgala, ker ni pazila.

Miglajji, ki smo jih tu podali kuharicam, se tičejo v glavnem močnatih jedi, peciva in slaščic, ker so to najbolj košljiva jedila, ki zahtevajo od kuharice mnogo spretnosti in pazljivosti; o priliki bomo pa spregovorili še o kakšnih drugih vrpašanjih pravilnega kuhanja, da ustrezemo našim čitateljicam kuharicam, zlasti začetnicam.

Za kuhinjo

Meso s kumno. Trideset dek govedine (od stegna) in istotoliko svinjine zreži na majhne kose. V kozici ocvri na masti eno precej debelo in drobno seseklano čebulo. Na ocvrto čebulo deni zrezano meso, posoli, popopraj, dodaj kumne in še malo sladke paprike. Večkrat premešaj in pokrito duši, da postane meso mehko, kar traja približno dve uri. Meso mora biti prav mehko, sok pa malo gostljat in temnorjav. Med dušenjem lahko priliješ po eno ali dve žlici kropa, da se jed ne prismodi. Daš na mizo s krompirjem in solato.

Francoska goveja pečenka. Tri četrte kile govedine od stegna očisti kožic in maščobe, pretakni s prekajenim špehom in slanini sardelami, nato še malo posoli in popopraj. V kozici razbeli mast in deni noter eno zrezano čebulo, drobno narezanega korenčka, zelene, zrezano korenino petršilja in limonovo lupinico. Na vse to pa položi pripravljeno meso in pokrito duši tako dolgo, da se vsa zelenjava zarumeni. Moraš pri tem večkrat premešati, da se ti ne prismodi. Nato prilij par žlic juhe in istotoliko kisa in duši meso dalje, da postane mehko (dobri dve uri). Ko je meso dovolj mehko, ga razreži na lepe kose, katere zloži v skledo, sok pa precedi po mesu. Zraven lahko daš makarone, cmočke, riž itd. z regratom ali motovivčkom.

Zrezki z gorčico. Od govejega stegna nareži zrezke, jih potolci, osoli, popopraj, povaljaj vsakega po obeh straneh v moki in opeci na razbeljeni masti. Nato jih zloži na krožnik in namaži vsak zrezek po eni strani z gorčico; mast, na kateri si pekla zrezke, pa ocedi, tako da ostane v kozici samo sok. Na sok položi zrezke nazaj in prideni žlico sirovega

Bila je Zlatica v desetem letu —
v tem krepkem in pogumnem se dekletu.
razvil je zmisel, da nad vse je snaga.
Zato pri pranju mamici pomaga.

In čelo urno šlo je izpod rok,
ustvarja čuda milo Zlatorog:
perilo je kot svilu mehko, belo,
da srce Zlatice ga je veselo.

Oj Zlatiča — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

masla. Ko se je maslo raztopilo, prilij še nekoliko žlic juhe in ko je še nekaj minut povrelo, daj v topli skledi brž na mizo.

Telečji zrezki na laški način. Telečje meso (od stegna) razreži na zrezke, jih potolci in osoli. Potem jih opeci na obeh straneh, ali na sirovem maslu ali pa na masti. Opečene zložijo v toplo skledo, pokrij in postavi na toplo. K soku, v katerem so se pekli zrezki, dodaj za oreh sirovega masla, ocvri v soku eno drobno zrezano čebulo, nakar ga zalij s paradižnikovo mezgo. (Ako imaš paradižnike gosto kuhane, zadostuje zvrhana žlica te mezge.) Zdalj položi zrezke v sok in jih pokrije duši, da postanejo mehki, kar traja približno še pol ure. Ko so zrezki mehki, dodaj še drobno sesekljane zelenega peteršilja. V sredino sklede naloži kratko nalomljenih kabanah makaronov, okoli pa naloži pripravljene zrezke, ki jih oblij s sokom. Po makaronih pa polij malo razbeljenega sirovega masla. Posuj še z naribanim bohinskim sirom ali parmezanom in daj s solato na mizo.

Češki kolači. 28 dek moke, 14 dek sirovega masla, sedem dek sladkorja, malo limonine kožice in štiri rumenjake ugaeti v testo. (Najprej moraš nadrobiti v moko sirovo maslo, zatem šele dodati drugo.) Testo razvaljaj za pol prsta na debelo in izreži z obodcem za krofe okrogle kolače. Odrezke pa vedno zopet ugneti, razvaljaj in izreži. Izrezane kolačke zložijo na pomazano pekačo in jih zlatorumeno opeci. Pečene pusti na pekači in jih postavi na mizo, da se ohladijo. Hladne pomaži z mezgo, na mezgo pa nadevaj še tole: Šest beljakov stolci v sneg, snegu primešaj 18 dek stolčnega, presejanega sladkorja. Ta nadev naloži z žličko na kolače, nakar jih postavi še v toplo pečico, da se sneg strdi. To napraviš najbolje po kosilu, ko nehaš kuriti.

Palačinke kakor puding. Pripravi testo za palačinke. Palačinke speci malo debeleje kakor se navadno pripravijo, in sicer tako, da daš malo več testa v ponev. Ko si vse palačinke spekla, pripravi tale nadev: Kuhano goveje meso, malo pečene teletine in malo svinjskega mesa (ali pa perutnine) drobno sesekljaj ali zmelji v stroju, vse skupaj dobro zmešaj, dodaj dve jajci, po potrebi še malo osoli in spet dobro zmešaj. Ko imaš tako palačinke in meso pripravljeno, zmoči v kropu čisto krpo ali prtič (servijeto), jo ožmi in razgrni čez skledo. Na krpo položi palačinko, jo pomaži z mesnim nadevom, nanj položi drugo palačinko, zopet pomaži z nadevom in tako ponavljaj, da porabiš vse palačinke in nadev. Na vrh mora priti palačinka. Nato zgrni krpo, jo z nitjo dobro zaveži in deni tako tesno zavezano v krop, da se kuha deset minut. Kuhano zvrni na topel krožnik, zareži z ostrim nožem podolgem in počez, posuj z zribanim bohinskim sirom in drobtinami, zabeli z raztopljenim sirovim maslom in daj s solato na mizo.

Grahova juha. Grah namoči za par ur v mrzli vodi. Mochenega operi in skuhaj. Ko je kuhan, ga ocedi, vodo shrani, grah pa pretlači skozi sito. Nato naredi v kozici iz dobre žlice masti in žlice moke bolj svetlo prežganje. Prežganje osoli, deni noter pretlačeni grah, premešaj in zalij z vodo, v kateri se je kuhal grah. Kar je premalo, prilij še ali juhe ali pa vode. Dodaj še strok stlačenega česna, ščep majorana in malo popra. Vse skupaj naj vre še četrto ure. Če imaš, daj v juho še dve žlici kisle smetane, kar jo še zboljša. Eno žemljo ali dve zreži na tenke ploščice in jih opeci v pečici. Stresi jih na juho in daj hitro na mizo.

Sirnat puding. 12 dek sirovega masla mešaj, da se speni, potem dodaj šest rumenjakov in mešaj, da se tudi rumenjaki spenijo s sirovim maslom. Naribaj bohinskega sira, dodaj ga šest žlic, šest žlic moke, četrto litra kisle smetane in žlico soli; ko si vse dobro premešala, napravi sneg šestih beljakov in ga tudi nalahko primešaj. Nato namaži in posuj z drobtinami pudingov model (če nimaš modela, pa vzemi primerno velik lonec) in strezi vanj pripravljeno testo, model pokrij (lonec pa zaveži s pergamentom) in postavi v krop. V kropu naj vre pol ure, potem je puding

kuhan. Stresi ga na topel krožnik, ga posuj s sesekljano gnatjo in daj s solato na mizo.

ZANIMIVOSTI

× **Strahote potresa v Nicaragui.** Že zadnjič smo prinesli kratko poročilo o strašni potresni nesreči srednjeameriške republike Nicaragua. Potres je popolnoma uničil lepo mesto Managua in je pod razvalinami našlo smrt čez tisoč ljudi, mnogo pa je bilo ranjenih. Prebivalstvo mesta se je za silo naselilo na okoliških gričih pod šatori iz posteljnih odej in drugih zasilnih bivališčih. Na prostem tabori okoli 30.000 oseb. Na nekem igrišču nedaleč od mesta je nastala zaradi potresa velika razpoka v zemlji, kamor začasno pokopavajo mrličje. Razdejanega mesta Nanague najbrž ne bodo več zgradili nanovo in bo za prestolnico določeno mesta Leon ali Granada.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Slab učinek.

Zdravnik: «Ali so pomagale vašemu možu kroglice, ki sem mu jih zapisal za pomirjenje živcev?»

Žena: «Nasprotno, strašno se je razburil, ko je čul, da stanejo 50 dinarjev.»

V vlaku.

Dva potnika sedita v vlaku; eden izmed njih si sezuje čevlje in se oprostí, češ, da so mu noge zaspale.

Sopotnik voha in reče: «Meni se pa zdi, da so vam noge že poginile, ker tako smrde.»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Ženitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu. Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola Gojko Pipenbacher,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. Zahtevajte informacije!

140

Proda se lepo posestvo

v izmeri 12 oralov zemlje (to je 3 oralov gozda in 9 oralov njiv in travnikov) pri Gomilskem v Savinjski dolini. Natančnejše podatke glede prodaje daje Jožef Stepišnik v Trnavi št. 7, pošta Gomilsko.

Posestvo se dá v najem ali se proda.

Posestvo je v bližini Kozjega, oddaljeno 20 minut od glavne ceste in meri 20 oralov. Rodovitne njive, travniki, gozdi, sadonosniki. Lastnikov naslov pove uprava «Domovine». 165

2500 dinarjev

zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v svojem okolišu ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 160

Ženitna ponudba.

Gospodična, stara 20 let, čiste preteklosti, mirnega značaja in z imovino, se želi poročiti z državnim uradnikom, starim od 25 do 35 let. Le resne ponudbe sprejema oglasni oddelek «Jutra» pod šifro: «Srečen zakon».

161

Orehe

kupujeta po najvišjih dnevnih cenah Pinter & Fössl, Maribor, Vodnikov trg št. 5.

159

Gnojnične sesalke

od močne pocinkane pločevine od 550 Din navzgor; dolžost 4 m, premer 15 cm. «Veka», Ljutomer.

Oporoka.

Bolnik dela oporoko: «Naposled še želim, da bi pri mojem pogrebu peli tri žalostinke...» Notar: «Se bo zgodilo! Katere želite slišati?»

Na ladji.

Žena: «Zakaj imajo skoro vse ladje ženska imena?»

Mož: «Ker je njihova oprema tako strašno dragocena!»

Vštela se je.

Soseda Jera vrne Pepci eno jajce.

Jera: «Saj sem ti vendar posodila dve jajci.»

Pepca (zavzeto): «Ah, sem se pač vštela...»

Bahači.

Sinček bogatega milijonarja pripoveduje zjutraj svojemu očetu: «Očka, veš, nocoj se mi je sanjalo, da so deževali sami stotaki.»

Oče: «Sramuj se, sinko, take sanje imajo le revni ljudje!»

Ne pozna moških.

On: «Gospodična, vi ste še nedolžen in otročji stvar! Gotovo še niste poznali nobenega moškega. Verjemite mi: denar je vse!»

Ona: «Da, to sta trdila tudi Ljubomir in Zvonko, le Janko in Drago sta mislila drugače...»

Lepo je bilo.

Pepca: «Ali si kaj kričala, ko te je poljubil?»

Binica: «Zakaj naj bi kričala, saj me ni ugriznil...»

Bahač.

Odvetnik: «Čudno, da tudi vi niste utonili v reki.»

Bogatin: «Kaj še! Imel sem toliko prisotnosti duha, da sem svojo listnico od sebe zagnal, pa sem bil tako lahek, da sem lahko plaval...»

Več lepih velikih in malih posestev se proda.

Posestva so nekoliko v ravnini, a nekoliko v hribih. Pri njih so veliki sadonosniki, lepa polja, lepi travniki in dobro ohranjena gospodarska poslopja. Dve posestvi sta pri Dravogradu, štiri posestva pa so v Kotljah pri Guštanju. Cena od 100.000 Din do 550.000 Din. Velikost od 18 do 120 oralov (johov). Pogoji so ugodni tudi za one, ki nimajo dosti denarja. Obširnejša pojasnila daje Pavel Sedovnik, po domače Dular, veleposestnik, Vič, pošta Dravograd. 151

157

Proda se malo posestvo,

ki meri en oral in ki sestoji iz zidane hiše s kletjo, novega zidanega hleva, kritega z opeko, vinograda in nekaj sadnega drevja. Posestvo je oddaljeno eno uro od postaje v Laškem. Cena 10.000 Din. Več pove gospod Jožef Puncar v Laškem.

164

Kovaški vajenec se išče.

Hrana in stanovanje v hiši. Grudnik Anton, kovač v Šoštanju.

162

Čevljarski stroj,

popolnoma nov, se proda (cilinder firme Jax). Več pove čevljar Škraba Franc v Ljubljani, Novi trg št. 2 (prej Turjaški trg).

163

Prodado se:

dve lepi vinogradniški posestvi z lepima stanovanjskima hišama v ormoško-ljutomerskih goricah kakor tudi več manjših in večjih hiš v Središču, pri katerih je več ali manj zemlje. Pojasnila daje iz prijaznosti g. Anton Turin v Ivanj-kovcih.

Vabilo na 46. redni občni zbor Posojilnice v Črnomlju

registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo dne 19. aprila 1931. ob 14. uri v zadrugi pisarni s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru in poročila o izvršeni reviziji.
- 2.) Poročilo načelstva.
- 3.) Poročilo nadzorstva.
- 4.) Slučajnosti.

Po § 19. zadrugi pravil so računski zaključek, predlogi in poročila nadzorstva članom zadruge v zadrugi pisarni med uradnimi urami osem dni pred občnim zborom na vpogled.

Če prvi občni zbor ne bi bil sklepčen, se bo vršil po § 33. zadrugi pravil čez pol ure drugi občni zbor na istem kraju in z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen ne glede na število zastopanih glasov.

V Črnomlju, dne 4. aprila 1931.

Za POSOJILNICO V ČRNOMLJU,
registrovano zadruge z neomejeno zavezo:

K. Müller s. r. Al. Stepec s. r.

Cebulček,

nadalje semenski oves, češki in domač, grahorico in različna druga semena nudi
SEYER & KOMP., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5

Kajenje je strup.

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi «Ex-tabletami». Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je porabljal naše tablete, ki so popolnoma neškodljive. 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 3 zavojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pišite še danes ponje!

Proti pijančevanju je Trezocinol

edino zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din. Naslov za naročila obeh preparatov: Aurora, Sekt. 59, Novi Sad, Željezniška ulica br. 38. 86

Ure, zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro trvdka

H. Suttner
Ljubljana 5
Prešernova ulica št. 4.

Tvrda razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro svetovnoznana trvdka

H. SUTTNER
LJUBLJANA 5

Prešernova ulica št. 4.

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, naprsnih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrda razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Glasbila za vse!

Violine od Din 89—
Gitare od Din 199—
Trompete od Din 480—
Harmonike od Din 85—
Kromatične in klavirske harmonike, jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK

na večje in najcenejše odpr. trvdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezpla en pouk v sviranju.

Navodila v ceniku.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Kdor oglašuje, ta napreduje.

Jaz Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi, divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za dober razvoj, za goste in močne lase.

Pospešuje pri damah, gospodinjah in otrocih za razvoj gostih in močnih las in daje že po kratki uporabi prirodni in običajni sijaj ter varuje lase prezgodnje osivelosti, celo do visoke starosti. Cilag pomada odstranjuje prhljaj v teku 48 ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kakor Cilag pomada, katere je z vso pravico pridobila svetovni sloves, kajti dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po nekoliko dneh, a nove korenine takoj poženo. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej ter milijoni zahvalnih pisem, katere sem prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Cilag pomade 60 Din, a dvojno 90 Din. K vsakemu lončku pa je potrebno: 1 stekl. special-šampona (za 20kratno umivanje glave) 25 Din. Poština posebej. Pošiljamo proti povzetju ali proti takojšnjemu nakazilu denarja iz tvornice za Jugoslavijo. Naročilo naslovite natančno: „AURORA“ Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 33

črni ševret

drap in rdeči

drap ševret

črni lak

drap ševro

modni drap

K vsaki elegantni toaleti spadajo tudi elegantni čevlji in te dobite za mal denar v

Trgovskem domu Stermecki

CELJE št. 97

Pišite po veliki, novi, ilustrirani cenik!

Denarja ni, draginja velika, zaslužek pa majhen. -- Kdor hoče doma v svojem kraju 100 Din na dan zaslužiti, naj pošlje za pojasnilo znamko za odgovor in svoj naslov. «Zarja», Ljubljana, poštni predal 276.

Zahtevajte brezplačni veliki CENIK!

Srebro 160 Din

5 let garancije

Št. 1120
52 Din

Št. 1292
Elegantna, tenka, niklasta ura
99 Din

Z enim zvoncem **48 Din**
Prima, z dvema zvoncema **76 Din**

Za neustrezaajoče vrnem denar.

A. Kiffmann, Maribor 143

! Specialist samo za boljše ure!

